

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 62 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:
Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félre 480 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

SZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:
Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évt. 184. szám

Szerda, 1926. augusztus 18.

Mégis büntény okozta a csepeli robbanást

Három külföldi munkást letartóztattak a hatóságok

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A csepeli robbanás ügyében a nyomozás a legerélyesebben folyik. A nyomozás során felmerült alapos gyanúok miatt és a megtörtént szembesítések alapján előzetes letartóztatásba helyezték Tesantolós Pétert, Onesrifa János és Virág Jenő külföldi munkásokat akikről megállapították, hogy közvetlenül a robbanás előtt szelvé távoztak a közelben levő halászsárdából

és a tanuvallomások szerint is többször előálltak a lőporháverák körül.

Az a két ór. aki a robbanásakor megjelent, visszanyerte beszélőképességét, s mindkettő eddig csak annyit vallott, hogy valami gyanút látott. A megjelölt nyomozás adatai alapján több ember ellen lázítás címén eljárás indult. A kormány sürgősen intézkedni fog, hogy a robbanás által elpusztult lakásokat újraépítsék. A károkok összeírása most folyik.

A katasztrófa egyetlen halálos áldozata, akit a híre ölt meg a robbanásnak

A csepeli robbanás a szerencsés körülmények összejárására következtében nem követelt emberáldozatot. Annál tragikusabb az alábbi eset, amely egy szorgalmas, derék tisztviselőt tett a csepeli robbanás pusztá hérének áldozatává.

Több mint harminc esztendeje volt a csepeli lőszergyárban osztályvezető Gräter Károly ötvenkétéves tisztviselő.

Gräter Budán, a Lukács-fürdő mellett levő Lukács-utcában lakik kis házában. A háznak olyan a fekvése, hogy ugyszólván el van zárva a külvilágtól. Gräter amint hazament hivatalából, többé nem mozdult ki, nem érintkezett emberekkel. Odahaza olvasott és dolgozott. Így történt, hogy a csepeli robbanásról a robbanás estéjén Gräter nem szerzett tudomást. Másnap reggel, mintha mi sem történt volna, elindult hazulról a hivatalába. Egy kilences villamosra ült. A villamoson észrevette, hogy az emberek

valami nagy eseményről beszélgetnek, mire felfigyelt. A szemközti levő utas újságot olvasott, amely nagy címbetűkkel közölte a csepeli katasztrófát.

— Mi? Mi? Mi az?! — dadogta Gräter rémülten. — Felrobbant a lőporraktár?

A szemben ülő utas nem szólt semmit, csak az újságot mutatta a halárra rémült Gráternek.

— Uristen, hiszen akkor mindenki halott! — kiáltott Gräter, majd

a következő pillanatban a szívéhez kapott és a villamos padozatára zuhant.

A villamoson nagy riadalom támadt, a kocsit megállították, kihívták a mentőket, akik azonban csak a beállott halálkonstatálhatták. Gräter Károly szívstílingében meghalt. Ő az egyetlen halálos áldozata a borzalmas csepeli katasztrófának.

Petrovics ur játszik a kisebbségi iskolákkal

Különös rendelet a felekezeti iskolákhoz — Jogok, amelyeket már régen elvesztettek — Új megpróbáltatások előtt

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium néhány nappal ezelőtti rendeletét bocsátott ki a kisebbségi magániskolák nyilvánossági jogáról. Ez a rendelet három szakaszból áll. Az első szakasz kimondja, hogy a magániskolák az 1926—1927 tanévben ideiglenesen élvezni fogják azokat a jogokat, amelyeket a magánoktatásról szóló törvény kihirdetésének időpontjában élveztek. A második szakasz kimondja, hogy azok a magániskolák, amelyekre nézve a Consiliul permanent előnyösen nyilatkozott, nyilvánossági jogukat már a jövő tanévtől élvezni fogják, viszont a harmadik szakasz azt mondja ki, hogy valamilyen magániskola alkalmazkodni köteles a magánoktatási törvényhez, és a végrehajtási utasításához.

A miniszternek ez a rendelete a legnagyobb meglepetést okozta a felekezeti oktatás körében. Ugyanis a közoktatás-

ügyi miniszternek döntése egyáltalán nem javítja a kisebbségi iskolák sorsát. Az a figyelemztetés, hogy vajamennyi magániskola alkalmazkodni köteles a magániskolákról szóló törvényhez, szintén figyelemztetés arra, hogy

újra megpróbáltatások következnek el.

A rendeletnek első pontja, amely kimondja, hogy azoknak az iskoláknak a nyilvánossági joga megmarad, amelyeknek nyilvánossági joga a magánoktatásról szóló törvény életbeléptetésekor megvolt, rendkívül szigorú, hiszen a legtöbb iskolától

még a törvény meghozatala előtt

vették el a nyilvánossági jogot, még pedig törvényes alap nélkül. Mert a magánoktatási törvény életbeléptetéséig tehát 1925-ig Erdélyben a magyar törvények voltak érvényesek, s ezek alapján

nem lehetett a magániskolákat megfoganítani, csakis a törvény sárbatiprásával.

A körrendelet második szakasza sem jelent enyhítést, mert a Consiliul permanent akkor adott kedvező nyilatkozatot néhány iskoláról, amikor a jogfosztás már botránnyá fajult. Szóval e pillanatban a helyzet az, hogy a magyar iskolák semmit sem nyertek a kormányval kötött paktummal, és semmiféle méltánylásra sem találtak Bukarestben. Erdély magyarsága a most folyó iskolaügyi tárgyalásokkal kapcsolatban szorongva figyel Bukarest felé, és várja az új kormánytól, hogy biztosítsa az évszázados felekezeti iskolák létét.

Újabb komitácsi támadás szerb terület ellen

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bukarestbe érkezett magántávírat szerint tegnap újabb komitácsi támadás történt szerb terület ellen. A komitácsik megtámadták a határrendőrséget, amelynek tagjai közül kettőt megöltek. A komitácsik vesztesége három halott és több sebesült, akiket a komitácsik magukkal hurcoltak bulgár területre.

A szófiai kormány csak e hét folyamán adja meg válaszáat a közös jugoszláv-román-görög jegyzékre. A válasz szövegét a tegnap megtartott minisztertanácsnál állapították meg.

Elhárított vasúti szerencsétlenség Szinaja mellett

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma éjszaka a Bukarest felé haladó expresszvonatnak három órai késése volt, s emiatt a Predeal felé haladó 204 számú gyorsvonatnak is vesztegelnie kellett a buszteni állomáson. Erről azonban nem vett tudomást a Szinajában levő személyvonat vezetője, s teljes erővel megindította a vonatot Poiana Tapului felé. A vonatvezető csak az utolsó pillanatban jött tudatára annak, hogy az éjszakai expressz a vonalon szembe közeledik, s pontosan egy perccel a várható összeütközés előtt megállította a vonatot. Az expressz vonat utasai látták a közelgő veszedelemet, többen leugráltak a vonatról kisebb-nagyobb sebesüléseket szenvedve. Az összeütközést azonban sikerült elhárítani s így a vonatok azután minden zavar nélkül folytathatták útjukat.

A vidéki műkedvelők megszervezése

Budapestről jelentik: A Faluszövetség a közelgő őszi hónapokban, amikor a falvakban a kulturális munka megkezdődik, hatalmas arányú akciót akar indítani a falusi műkedvelők megszervezésére és támogatására. Ez akciónak célja, hogy a falusi műkedvelők tömörüljenek és a szervezethez rejlő erőket tökéletesen kihasználva, igyekezzenek jelentőségteljes feladataikat betölteni.

**100 lej Zürichben nyitáskor
2.37 és fél svájci frank**

Szóról-szóra

aláírjuk mindazt, amit Brassói német lapjaink vasárnapi vezetőcikkében a Cantacuzino hercegnő javaslatáról ír. Szóról-szóra mindent aláírunk, csak éppen a végső következtetést nem fogadjuk el. Azt, mintha a különben nemes intencióval történt meghívás és annak elfogadása a román közszellem átalakulásáig merőben meddő és fölösleges volna.

Amint szóról-szóra aláírunk, a Brassói Lapok ismert álláspontja, a romániai nemzeti kisebbségek sorsáról, jogairól, küzdelméről. A három nemzet ideális svájci egyenlősége helyett a többség, a hódító fölényessége és kizárólagossága. Alkotmány, törvényhozás, közigazgatás, nem vesz tudomást másajku népekről. Csak akkor, ha terhekről, áldozatokról, kötelességekről van szó. A nemzetiségi hivatalnokokat kiszorítják állásukból, a tulajdonjogot agrárreformmal, kisajátítással, rekvizitálással teszik iluzóriussá. Az iskolázás rendőri felügyelet és hatalmi nyelvkényszer alatt.

Mindezek fájdalmas, szomorú igazságok, melyeket a gyakorlati, a mindennapi élet ezer meg ezer bántó példája még inkább megerősít.

Ebből a tényleges, vitathatatlan helyzetből vonja le német lapjaink azt a következtetést, hogy mindaddig, míg a felöltöttek szelleme még nem vátozik, míg kormány és parlament a román állam érdekében vissza nem adja a nemzeti kisebbségek teljes szabadságát és kulturális önállóságát, amíg románok és nem románok nem állnak egymás mellett mint teljesen egyenlő népek ebben az országban, addig időelötti a hasonló kísérletezés s gyermekeink a bukaresti utrój is csak kiábrándulva tértének haza, látva és érezve iskolájuk elnyomottságát.

Tisztelt lapjainknak eme következtetését azért nem fogadjuk el, mert ő a végső célt, a teljes szabadságot és egyenjogúságot feltételek tüzi ki, holott ha már egy svájci testvériségben és igazságosságban élünk, az efféle meghívásoknak már nem is volna politikailag érdekelt jellegük. Mi ép azért tartjuk szerencsésnek és teljesítendőnek a hercegnő emez újabb kezdeményezését, mert a lelkek vadságát iparkodik vele lecsendesíteni, s a szív érzéseit át keresi az utat, a lehetőségeket a megértésre, az összehangra. Kétségtelen, hogy a nagy feladathoz és a nagy célhoz képest kicsinyesnek és vajmi hiányosnak látszik ez a kezdet; de nem váltak-e már nagy eredmények szerény és félénk kísérletekből, és nem hoztak óriási változásokat létre látszólag naiv, egyszerű, bátorítatlan törekvések? Álláspontunk az, hogy minden próba jó, ha az őszinte és szívbeli fakadó és semmi sem utasítandó vissza, ami csak parányi reményt, kilátást is szolgáltat a kedvezőbb kibontakozáshoz.

Minden úgy van, sajnos, ahogy érdemes lapjaink írja, a nemzeti kisebbségek jogai és polgári mivolta súlyosan korlátozva, de ha román részről történik kísérlet ennek az állapotnak a megjavítására, lehet-e, szabad-e azt visszautasítanunk? Tudunk és éreznünk kell, hogy a román társadalomban ezrével vannak már művelt, becsületes, emelkedett szellemű nők és férfiak, akik belátják, és hibáztatják azt a megkülönböztetést, melyet a hatalom és rendszer az ország román és nemrománajku lakossága között tesz, s akik velünk együtt forrón óhajtják a lelkek megbékülését, a jogbiztonság és igazságosság uralmát.

Reájuk is gondolunk, az ő hitük megerősítésére, az ő passzivitásuknak tetté válására, az egymást megismerő gyermekek hangulatán át a nagyok rokonszenvére és támogató készségére, mikor a hercegnő meghívását méltányol-

juk s annak elfogadását a magyar anyák figyelmébe ajánljuk.

Ez a szívekre való utalás az a Beethoven-szonáta, melyről Bakunin, a hi-

res anarchista mondta Wagnernek, hogy még akkor is megmarad, ha minden tabula rasat csinálnak. Bizunk a szívek munkájának sikerében.

A Saarvidék német fenhatóság alatt akar maradni

A kölni nagygyűlés eredménye

KÖLN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A saarvidéki egyesületek szövetsége tegnap nagygyűlést tartott Kölnben, amelyen deklarálta azt a kívánságát, hogy a Saar vidék lakossága német fenhatóság alatt akar ma-

radni. A nagygyűlés figyelmeztette a német kormányt, hogy feltétlenül lépjen fel a saarvidéki nép jogainak védelmére, s járjon közbe, hogy a népszövetség mielőbb oldja meg a Saarterület problémáját.

Milyen szemmel nézi a Biruinta a kisebbségek szabad iskoláztatásának ügyét?

A kormány kolozsvári félhivatalosa örömmel üdvözlí Petrovici miniszter rendeletét

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Biruinta, a kormány kolozsvári félhivatalosa ma ideérkezett számában foglalkozik Jon Petrovici közoktatásiügyi miniszternek amaz ismert rendeletével, amely szerint a kisebbségek szabadon iskoláztathatják gyermekeiket s minden szülő abba az iskolába íratthatja be gyermekét, amelybe akarja. A cikk, amely okvetlenül figyelmet érdemel, egyúttal azonban a néppárti felfogásra igen sok jellemző kijelentést tartalmaz, a következőket mondja:

— Elégé ismeretes a liberális párt kisebbségi politikája, amely Angelescu C. dr. utján valóságos hajszát indított a kisebbségek ellen, hogy a nacionalista elemek rokonszenvét megszerezze, azzal a céllal, hogy tüzzel-vassal romanizáljon.

— Az ósdi liberális eljárás nem hozott hasznát sem a románságnak, sem a kisebbségeknek, sőt ez utóbbiakat egyenesen elkeserítette ellenünk.

— Angelescu dr. intézkedései az erdélyi magyar zsidókat arra kényszerítették, hogy gyermekeiket román líceumokba irassák be. Nyertünk valamit ezzel? Azt hisszük, hogy nem.

— Kérdjük: van szüksége ilyen eljárásra olyan életképes, nemzetnek, mint mi va-

gyunk? Minek mutassunk haragot, ha az erdélyi zsidó magyarnak vallja magát? Vesszünk valamit ezzel?

Ha a magyar zsidó szíve a magyar nemzetért és a magyar eszméért ver, miért ne irathassa be gyermekét a magyar iskolába?

Mi célja van annak, hogy erőszakkal vadasszunk a magyar zsidók szeretetét?

— A jelenlegi kormány szakított a középkori haszontalan politikával, s a romának, magyarnak, svábnak és zsidónak teljes szabadságot ad, hogy oda iratkozhassék be, ahova a szíve parancsolja.

— Mi is helyesljük ezt az intézkedést a következőkért. Az, hogy valaki románának vallja magát, s gyermekét a román iskolába iratja be, megtiszteltetés, a román államnak viszont nem hivatása, hogy kicsikarja, hogy a szász, magyart vagy zsidót románnak jelentse ki s hogy ezeket románul tanítsa.

— A kisebbségeknek teljes szabadságot kell adni s úgy járnak el, ahogyan eszük és szívük diktálja. S ha az erdélyi zsidónak az a nézete, hogy az ő érdekei szorosan összefüggnek a magyar nemzet érdekeivel, akkor csak haladjon továbbra is ezen az úton.

— Ebben nem akadályozhatja meg senki sem.

A keresztény liga nem ismer etnikai kisebbséget

Csendesen folyt le a cuzisták nagygyűlése Jassyban

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Jassiból érkezett táviratok jelentik, hogy ott tegnap folyt le a keresztény védelmi liga nagygyűlése, amelyre a cuzisták már hetek óta készültek. A nagygyűlésen megjelentek a liga vezetőin kívül az összes megyei szervezetek elnökei, számszerűt ötvenketten. A gyűlésen a többek között felszólaltak Titus Malai (Kolozsvár), Vasiliu ügyvéd (Kolozsvár), Motza lelkes, Gavanescu tanár, Sumuleanu dr., Catuleanu és mások. A nagygyűlés napirendjén a következő pontok szerepeltek:

1. A liga és az ifjúság.
2. A liga és az egyház.
3. A liga és a kisebbségek.
4. A liga és a fasizmus.

A nagygyűlés a várakozások ellenére a legnagyobb csendben és rendben folyt le. A kisebbségekre vonatkozólag a liga alapszabályainak módosítását fogadták el olyan értelemben, hogy a liga nem ismeri el az etnikai kisebbségek létezését.

A nagygyűlésen igen erős kifakadások hangzottak el a fasizmus ellen is. A gyűlés éj fel tizenegy óráig tartott, s ekkor hivatalos jelentést adtak ki, amely a következőket mondja:

— A keresztény liga nagygyűlése augusztus 15-én a jassii Bejan teremben nagygyűlést tartott, amelyen a legélesebben elítéli azokat a támadásokat, amelyeket a Cuvantul című lap a liga ellen indított. A nagygyűlés legmélyebb bizalmát fejezi ki a liga elnöke Cuza egyetemi tanár iránt, a liga a vezetői a leg-

nagyobb szolidaritással csoportosulnak körülötte.

A hivatalos jelentést mind az ötvenkét szervezeti elnök aláírta.

A mai ülésen szervezeti ügyekről tárgyaltak.

Az ülés folyamán azért hangzottak el elkeseredett hangok, is Cuza professzor ellen, s Pop Valeriu (Kolozsvár) egyenesen hazarúgással vádolta. Ugyanígy ellene beszélt Paul Ilescu is. Mindkét szónok vádjait Cuza visszautasította. Elhatározta a nagygyűlés, hogy az időközli választásokon a keresztényliga a következőket lépteti fel jelöltként: Budregay, Catuleanu, Valeriu Roman, Marionescu tábornok, Vasiliu, Tarnovsky tábornok és Neculcea tábornok.

Érdekes jelenete volt az ülésnek, amikor bevezették a terembe Budruga tanítót, akit állítólag a zsidók véresre vertek. A gyűlés tagjai meleg ovációban részesítették Budrugát.

Tömeges letartóztatások Bukarestben

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Vasárnap éjszaka számos letartóztatás történt Bukarestben, amelyek hír szerint a mai nap is folynak. A letartóztatottak kommunisták, akik állandó összeköttetést tartottak fenn a bécsi és a szófiai új kommunista szervezetekkel.

Új polgármesterválasztás Nagybányán

A Pokol Elek primárságát megsemmisítették — Dr. Török (Turcu) Antal lett az új polgármester — Dragos Teofil kiesett a tanácsból

NAGYBÁNYA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nem követte teljes siker a szatmármegyei prefektus: Barbur Illés Károly, azon felbuzerését, melyben a nagybányai városi tanács feloszlását kérte, mert a Monitorul Oficial 170-ik száma szerint azt a felterjesztést elutasította, ellenben a Pokol Elek primárrá választása megsemmisített, mivel a tanács tagok nem vették figyelembe a prefektus által, június hó 21-re kitűzött választást s már 14-én tartották azt meg.

A prefektus utasította Filep Gyula, a szolgálatát most is teljesítő előbbeni polgármestert, hogy a megválasztott tanácsot augusztus 13-án délelőtt fél 11 órára hívja össze.

Három primárjelölt van: Pokol Elek, a legutóbb megválasztott polgármester, akinek megválasztása megsemmisített, dr. Pop Kamil, a város öt éven át volt polgármestere és dr. Török Antal volt felsőbányai polgármester.

A bizottsági gyűlést megelőző napon köztudatba ment, hogy a tanács tagok közül összeférhetlenség miatt többen kibuknak s helyettük póttagok fognak beszélni.

Emiatt annyira bizonytalanná lett a választás eredménye, hogy kérdés: a három jelölt közül ki ül majd a polgármesteri székben?

Dr. Barbur Illés Károly prefektus megnyitó beszéde után és Lengyel Zsigmond helybeli gör. kath. plébános korelnök megválasztása előtt a tanács tagok esküvételét következett, melyet dr. Dragos Teofil volt prefektus és volt kamarai képviselő felszólalása következett, aki azt igyekezett a törvényre hivatkozva bizonyítani, hogy sem az ő, se Dragos Agoston testvére tanácsasága meg nem semmisíthető, összeférhetlenség címen, mivel egyikük a választott, másik kinevezett tagok közé tartozik.

Az általánossá lett vita után megtörtént szavazás folytán dr. Dragos Teofil, majd dr. Maksay Zsigmond és dr. Nistor Aurél, e két utóbbi mint akik a városi takarékpénztár igazgatói szervi összefüggésben állanak a várossal, a tanács az összeférhetlenséget szavazás után kimondotta s helyettük Rónay István, Filep Gyula és Kupás Mihály (magyar) póttagok hivattak be.

A részben változást szenvedett bizottság tagjai az addigi választási esélyeket megválasztották, miért is az újabban elrendelt szavazásból mint 8 évre választott polgármester dr. Török Antal neve jött ki az urnából győztesen, aki nyomban elfoglalta az elnöki széket, megtartotta román nyelven programbeszédét, s azután elrendelte a három rendes tanács tag megválasztását.

Ezek lettek: dr. Pop Kamil volt polgármester, dr. Pap Viktor ügyvéd és Pokol Elek bányatulajdonos.

Végre megválasztott egy tanácsos a vármegyei tanácsba, amire a gyűlés véget ért. Az egész gyűlés alatt csak egy ízben hangzott néhány magyar szó, dacára, hogy többen a tagok közül nem is ismerték az állam nyelvét.

Incidens nélkül folytak le Ószerbiában és Montenegróban a községi választások

BELGRÁD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ószerbiában és Montenegróban teljesen incidens nélkül folytak le tegnap a községi választások. Az eredmények holnap kerülnek nyilvánosságra. A belgrádi választásoknál a radikálisokkal szemben a jelek szerint a demokraták győztek. Belgrád város új polgármestere ezek szerint Kumaundi Koszta, demokrata képviselő, egyetemi tanár lett.

Szent Margitszigeti Szanatórium, Budapest.

Magyarország legmodernebb belgyógyászati diátás és fizioterápiás gyógyintézete. Szanatóriumi szobák fürdőkkel, napi öt-szöri étkezéssel 280 000— koronától. —:— Klinikai osztályon teljes ellátás fürdőkkel 170.000 K

Gajda tábornok testileg és szellemileg szolgálatképtelen

A tábornok becsületsértési pereket indít rágalmazói ellen

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Gajda tábornok ismert ügyében a hivatalos eljárás befejeződött; amint a lapok azt közölték, Gajda tábornokot nyugállományba helyezték. A cseh lapok közléseiből csak most lehet megtudni, hogy a hivatalos felülvizsgálat milyen eredménnyel járt, s ezek szerint a felülvizsgáló bizottság, amely augusztus 13-ra hozta meg határozatát, azt az okolta meg, hogy

Gajda tábornok testileg és szellemileg képtelen a hadseregben való szolgálatra

A Rude Pravo című lap még azt is tudja, hogy Gajda tábornok nem jelentkezett felülvizsgálatra a kapott parancsnak megfelelően, hanem automobillal kellett kerestetni és a bizottság elé vinni.

A nemzeti demokrata sajtó Gajda tábornok felülvizsgálati ügyével kapcsolatban jelenti, hogy Gajda tábornok már megkapta az engedélyt arra, hogy rágalmazói ellen becsületsértési pereket indítson. Így mindenekelőtt pert indít Kratochvíl, legiónárus őrnagy, valamint Szolovjev volt orosz hadsergeből tiszt ellen, akik Gajda ellen jegyzőkönyvet szerkesztettek, s azt a hadügyminiszterium elé terjesztették. A rágalmazási perek következtében az egész ügy, amelyben a közvélemény még mindig nem lát tisztán, a nagy nyilvánosság elé fog kerülni.

Nagyvárad országos mozgalommá fejleszti a magas kamatok elleni küzdelmet

A Kereskedelmi Csarnok taggyűlése nem jutott végleges megállapodásra Országos kereskedői kongresszust készítenek elő

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok eredeti tudósítása.) Tegnap tartotta meg a nagyváradai Kereskedelmi Csarnok azt a gyűlést, amelyen a magas kamatok kérdését tárgyalta meg a váradai közgazdasági társadalom. A gyűlést nem a megjelentek száma, avatta jelentős eseményre, hanem a felvetett kérdések fontossága, amelyekre nézve egyébként a gyűlés nem is tudott végleges állásfoglalásra jutni, hanem azt határozta el, hogy országos gyűlést készít elő és ott igyekezik majd programot kidolgozni a kereskedelmi számára.

A gyűlés, amelyen dr. Popper Ákos elnök, a Fried János dr. titkár által előterjesztett következő határozati javaslatokból indult ki.

Irjon fel a Csarnok a kormányhoz és ugyanilyen eljárásra kéri fel a társtestületeket és felterjesztésben ismertesse a jelenlegi túrhatalom gazdasági helyzetét és kérje, hogy annak megjavítása érdekében a gyors jogszolgáltatással adja meg a bel és külföldi tőke nyugodt kihelyezési lehetőségét.

Stabilizálja a lejt minél előbb.

Tegye lehetővé a külföldi tőke beözönlését a kereskedelmi és ipari vállalatok céljaira.

Emelje fel a jegybank a hitelek minimumára arra érdemes pénzügyet, kereskedő és iparos részére.

A bankjegymennyiség elégtelensége esetén külföldi hitellel fedezett lej bankjegyeket bocsásson a piac rendelkezésére.

Hozza rendbe a vasutat, a posta, telefon és távírda szolgálatot.

Léptesse életbe a jegybanknál a giró és clearing forgalmat, ugyancsak a postatakarékpénztári áttutalási lehetőséget is.

Alkalmazza mindazon eszközöket és módokat, amik a közgazdasági tudomány és tapasztalat a gazdasági élet szanálására alkalmassnak tart.

mert elleneséketlen kereskedelmünknek vele együtt gazdasági életünk többi ágának is a nyilván előrelátható összeomlása el nem kerülhet.

Kisérőbeszédében Fried dr. azt az örvendetes tényt közölte a megjelentekkel, hogy a Banca Nationala felemelte a nagyváradai intézeteknek nyújtott visszafizetésre kötelező hitelt, még pedig a hírek szerint 200—250 millióra úgy, hogy a helyi pénzpiacra jelentős könnyűbédésnek kell bekövetkezni.

A titkár előterjesztése után dr. Silbermann Jenő, aki az egész mozgalomnak a megindítója volt s aki a kamatok maximálisában látja a helyzet javításának egyetlen lehetőségét, hosszabb beszédben fejtette ki ezt a felfogását. Beszédét többször megszakították az ellenkező vélemények képviselői akik attól tartanak, hogy a maximális esetén eltűnik a pénz a piacról. Silbermann dr. támadja a bankokat, amelyek

száz százalékat keresnek és virágoznak, amikor a gazdasági élet

nek minden más tényezője szenved.

Kijelenti, hogy az egyetlen segítség csak belülről jöhet. Nem arra van szükség, hogy a bankjegymennyiséget szaporítsák, hanem arra, hogy a szemérmetlen kamatuzsornak véget vessenek. A nagyobb intézetek szemérméből és hagyományból is valamivel mérsékeltebbek, de a kisebb bankok és a magántőke, meg a zálogintézetek nem ismernek határt. Titkos szavazást indítványoz, de az elnök ezt az indítványt nem fogadja el.

Grünbaum Vilmos, Khón Gábor szenvédélyes hangú felszólalása után dr. Oláh Béla keresk. és iparkamarai titkár mond hosszabb beszédet és kijelenti, hogy az uszatorvénnyt igenis szükségesnek tartja. A romániai állapotokon erőiesen kell segíteni. Egy németországi nagy bankban láblát látott a falon amelyre ez volt felírva;

„Óvakodj a romániai üzletektől. Románia az adósok eldorádója.”

Beck Nándor a lej megszilárdításának szükségességéről beszél, a kamatmaximálás azonban szerinte csak demagógia.

Többek felszólalása után Silbermann József pótindítványt tesz aziránt, hogy hívjanak össze ezekenek a kérdéseknek megvitatására országos kereskedői gyűlést. Bleier Ignác viszont azt sürgeti, hogy már a mai gyűlés is mondja ki, hogy minden erejével küzd a kamatuzsora ellen.

Dr. Fried János felszólalása után Popper elnök határozatként kimondja, hogy a mai gyűlés a kérdést országos kongresszus elé terjeszti és ezt az országos gyűlést a legközelebbi időn belül összehívja.

A felvetett kérdés valóban igen fontos ügye a mai Románia gazdasági életének és a nagyváradai kezdeményezés remélhetően a legszelebb körben visszhangot fog kelteni.

A Tribuna véleménye a spanyol-olasz szerződésről

ROMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol és amerikai lapoknak a Madridban megkötött spanyol-olasz szerződéssel kapcsolatban tett megjegyzéseivel szemben a Tribuna című olasz lap azt írja, hogy ennél a szerződésnél mindössze az olasz-svájc szerződés mintájára kötött barátsági és döntőbírósi egyezményről van szó. A szerződéshez csupán a tizenharmadik szakaszt fűzték hozzá, amely a nem provokált támadásoknál semlegességre vonatkozik. A szerződés semmi féle titkos záradékot nem tartalmaz és rövidesen nyilvánosságra kerül. A szerződés megkötésénél a locarnói szellem volt az irányadó, s az nem irányul Franciaország ellen.

Nagyváradnak két rendőrfőnöke is volt egyszerre

A semmitőszék rendezte el az ügyet — Márkus István újra rendőrprefektus

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Érdekes aktus pergett le vasárnap délelőtt a nagyvárad rendőrségén. Reu Illés prefektus, aki csak néhány hónapja került a rendőrség élére. Aradról, ahol szintén a rendőrprefektura élén állt, átadta a rendőrség vezetését Márkus Istvánnak. Ezzel egy régóta húzódó ügy nyert — remélhetőleg végleges — befejezést.

Márkus István 1920-ban került Nagyváradra s az első Averescu-kormány idején foglalta el a rendőrprefektusi pozíciót. 1923-ban Márkust elejtették s Catana Aurél lett a rendőrprefektus. Egy félévvel ezelőtt Catana önként lemondott állásáról, azzal az indoklással, hogy fizetéséből nem tud megélni. (A rendőrprefekt törzsfizetése u. i. mindössze 5600 lej) s fölvetette magát az ügyvédi kamarába (régbben bíró volt) ügyvédi irodát nyitott. Ekkor nevezték ki Váradra Reu Illést.

Időközben Márkus István művészeti felügyelő lett, de prefektusi állásából való elmozdításába nem nyugodott bele s megfélemlítette azt a semmitőszékhez.

Az ősz folyamán a kerületi művészeti inspektorátusokat megszüntették s Márkus állás nélkül maradt. Már-már úgy tervezte, hogy ő is ügyvédi irodát nyit, illetve társul dr. Polé János ügyvédde, de időközben megérkezett a semmitőszék döntésének híre Bukarestből: Márkust visszahelyezték prefektusi állásába. Ekkor előállt az az eddig szokatlan helyzet, hogy Nagyváradon két rendőrprefektus is volt: Reu Illés, aki tényleg a rendőrség élén állt és Márkus, aki sokáig hiába várta rehabilitálása után beosztását. Most azután végre ez is megtörtént, mivel Gussi Aurél szigurancafőnököt kerületi inspektorra léptették elő. Reu Illést kinevezték a sziguranca főnökének. Márkust pedig a rendőrség élére nevezték ki.

Az érdekes személyi változás városzerbe megnyugvást keltett, mert Márkus István a kisebbséggel szemben első prefektussága idején is megértéssel viseltetett.

A prefektura átadása után régi tisztviselői szeretettel üdvözölték.

Magyarország is csatlakozott a Nemzetközi Színházegylethez

Firmin Gemier, a párisi Odeon-színház igazgatója nyilatkozik európai körutjáról, a nemzetközi színházról s a magyar színészeiről

Párisba hívják a magyar színészeket

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Pár hónappal ezelőtt egy Nemzetközi Színházegylet létrehozása érdekében európai körutra indult Firmin Gemier, az Odeon-színház igazgatója. — Berlin, London, Bécs, Budapest, majd egy második turnén Stockholm, Prága, Varsó voltak az állomások s állomásai egyúttal megvalósulása útján egy termékeny, s a népek összehétközését legjobban szolgáló ideának. Gemier-t és eszméjét mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták, s nemcsak színházegyletek, újságírók és írók, de maguk a hivatalos tényezők is az új Franciaország hírnökét üdvözölték benne.

Alkalmunk volt Firmin Gemier-vel a nagy békepropagálóval beszélni, aki a Nemzetközi Színházról, európai körutjának tapasztalatairól, Magyarország részvételéről és a magyar színházi viszonyokról a következőket mondotta:

— Európai körutam sikeresebb volt, mint gondoltam. Barátom Reinhardt, Seitz, Bécs polgármestere, valamint a wieni Concordia színházegylet elnöke kijelentették, semmi pozitív eredményt nem érhettem volna el, ha Németországgal nem történik meg előbb a baráti közzeledés.

Reinhardt bevaljolta, nagyon szkeptikus volt, midőn Berlinbe érkeztem, de a nem várt lelkes fogadtatás után örömmel szorította meg a kezemet s ezt mondotta:

— Most már teljességgel számíthat rám rendelkezzen szabadon nevemmel és kérem segítségemet vegye igénybe.

Gemier a magyar színházról

— Milyen fogadtatásra talált igazgató ur Magyarországon?

— Oh a legszívesebbre s a nemzeti temperamentum megnyilvánulásában Budapestén ha lehet még lelkesebben fogadták a Nemzetközi Színház eszméjét, mint Berlinben és Bécsben, s a legmészebbmennyő támogatást ígérték meg.

— Ez az ígélet nem volt szármaláng. Helld Jeno, aki a magyar szerzők

delegációját vezette nemrégén a drámaírók párisi világkongresszusára. Magyarország pénzügyi részvétele érdekében a Nemzetközi Színház felállításában hivatalos Beadványt nyújtott be Korányi Fr. báró magyar követnek, aki a beadványt a magyar kultuszminiszterhez juttatta el. Helld Jeno azóta személyesen is informálta a magyar kultuszminisztert és a Nemzetközi Színház megfelelő támogatását kérték tőle.

— A Nemzetközi Színházban évről-évre a világ színpadi termékének legjavát mutatják be természetesen magyar írók műveit is.

— Budapestén igen nagy tehetőségű színészeket láttam s ugyanarra az előadó tőkélyre találtam, mint Bécsben, ha a magyar rendezés a bécsinél is nem eredetibb és jellegzetesebb. Örvendek, hogy

magyar színészeknek alkalmuk lesz Párisban is játszani,

bizonyára nagy sikert aratnak.

— Mi az Egyetemes Színházegylet célja?

— Ez a szerv, mely az összes dramaturgokat, komponistákat, színészeket, technikusokat, s a színház mintán szervert nemzetközi kapcsolatba hozza már

rég égetően szükséges volt. Nemcsak a békét szolgáló magasabb szempontokból, de tiszta művészi és szociális szempontból is. Egy sor nemzetközi probléma, mint a rendezés joga a színészek kicserélése vár megoldásra.

Gemier tervezete szerint minden ország — idáig 18 csatlakozott — egy Nemzeti Egyesületet létesít, mely az ország minden drámai és zenei erejét magába öleli. Nemcsak egy nemzetközi színházi folyóiratot indítanak meg, s felállítanak Párisban egy Színházi Szalon, amelyben a legújabb rendezések maquette-jének s a színházirodalom könyveinek és folyóiratainak lennie állandó kiállítása és könyvtára.

— Az intézmény főaktivitását — mondja Gemier — az én nemzetközi színházi kongresszusom és a vele kapcsolatos

ünnepi játékokon

fejt ki. Ezek a játékok két hónapig fognak tartani, májustól júliusig s az év legjelentékenyebb darabjai vonulnak majd fel egy-egy éven darabkiállításra. Minden ünnepi játékra három ideiglenes színházat emelnek: egy kamaraszínházat (400—500 helyvel), egy drámai színházat (1000 helyvel), s egy operaházat (2000 helyvel). Mivel az építőanyagot könnyű és szétszedhető lesz, a színházak évenként az összes praktikus és szükségesnek felismert utításokat öröklék s élő modellekül szolgálnak.

Minden nemzet elküldi ide a maga társulatait rendezőit s az előadandó darabok diszleteit. Az ünnepi játékok így a maguk gazdag változatosságában évenként a világ színházi életének szintézisét adják.

— Az első három évre kizárólag praktikus okokból Páris ajánlottam a Nemzetközi Színház székhelyül, később évről-évre más országban lenne s más országba vándorolnának a kísérleti színházak.

— Meg vagyok győződve róla — fejezte be Gemier — hogy az Egyetemes Színházegylet egy lépéssel közelebb hozta a békét, mert ma a színész a béke első katonája.

Brassai.

Nemzetközi falufelépítési kongresszus Brüsszelben

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma már az egész világon felismerték a falufelépítési problémák megoldásának nagyjelentőségét. Ezt bizonyítja az a nagyszabású nemzetközi kongresszus, mely nemrég Brüsszelben tartotta II-ik ülését és azon 12 nemzet képviselői, köztük a magyar Faluszövetség kiküldöttje, jelentek meg. Különös súlyt adott a tanácskozásnak az a körülmény, hogy azokon részt vett az amerikai egyesült államok kormányja által az európai falusi élet tanulmányozására kiküldött bizottság is. A gyűléseken beható vita folyt a falu társadalmi életének emeléséről. A jövő évi kongresszus az Egyesült Államokban lesz, a következő pedig Budapestre fogják összehívni. A magyar falufelépítési törekvések, különösen a faluszövetség működése osztatlan elismeréssel találkoztak.



„ADELINA PATTI”

Az összes

arc tisztáltságek: mint pattanások, miltesserek, archámlások garantálva eltávolíthatók a párisi arcemulsio

VISAGINE ADELINA PATTI

(viszazsin) használata által. Hirneves orvosok által ajánlva. Az egyetlen legjobb és nem káros hatású szer: meggátolja az arc bór ráncosodását, mindég tuden és frissen tartja. Naponta számos elismerő levél. Kapható drogueriák-, gyógyszerárak- és illatszertárakban. Ugyszintén megrendelhetők fölerakattól Timisoara, Piața Plevnei 3.

Mária királynő jelen lesz darabjának pozsonyi bemutatóján

Nedbal Oszkár, a pozsonyi színház igazgatója nyilatkozik a királynő balletszövegéről

Világszenzáció lesz a Titokhercegnő bemutatója

POZSONY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes, hogy Nedbal Oszkár, a pozsonyi szlovák nemzeti színház igazgatója, új balettet komponált, a melynek szövegét Mária, Románia királynője írta. A régebbi műveivel világhíressé tett mesternek ez új műve már csak ezért is szenzációszámba megy, s az egyik pozsonyi lap munkatársának sikerült magától Nedbaltól több érdekes részletet a készülő bemutatóról megtudnia.

— Az új balett szövegét csakugyan Mária királynő írta, s ha pontos akarok lenni, akkor természetesen nem szabad szövegről vagy librettóról beszélnem, mert hiszen balettről lévén szó, nem szöveg, hanem szíj, a cselekményt aláfestő mű hivatalos neve. Ha pedig egészen szabados akarok lenni, akkor azt is meg lehet mondani, hogy ezuttal nem szigorúan vett balettet, hanem balett-pantomimot írtam, amelynek épp oly érthető, a dramaturgia szabályainak megfelelő cselekménye van, mint bármely más színpadi műnek.

— Őszintén megvallva — mondotta az újságíró — sejtettem sincs arról, hogyan juthat az ember királynői librettistához.

— Semmi sem egyszerűbb, kedves barátom! — mosolyog Nedbal. — Lásd, nekem már olyan szerencsém van, hogy az első librettistámból, Novák barátomból miniszter lett, a második mindjárt egy királynő, és ha a színházi rossz nyelvekre halgatnék, magam is elhinném, hogy a harmadik már csak a római pápa lehet. De tréfán kívül, magam sem igen tudom, hogyan történt a dolog. Még 1923-ban kezdődött az egész historia, és mellesleg szólva, Európa valamennyi riportere «lecsuszott» róla. Ebben az évben ugyanis néhány koncertet dirigáltam Romániában és természetesen Bukarestet sem kerültem el. Ott részesültem abban a megtiszteltetésben, hogy Mária királynő majdnem minden koncerten jelen

volt. Később egy kamarazene estélyen zongoráztam a királyi palotában, s a királynőnek annyira megtetszett a játékom, hogy téra invitált Bukarestből, nem messze fekvő nyári kastélyába és itt valótta be — királynőtől alig várt szerénységgel — hogy volna valamije, aminek én hasznát tudnám venni.

— Ezzel egy saját maga költötte román mese angol nyelvű kéziratát nyújtotta át nekem. A kézirat annyira megnyerte tetszésemet, hogy nyomban hozzáfogtam a megzenésítéséhez, de művem közben Pozsonyba kerültem, csak most a nyárom tudtam befejezni a balettet.

— Ha érdekli, elmondhatok egyet-mást a meséjéről is, amely rendkívül poétikus. A pantomim címe: «Tajna». Ez a Tajna egy mesebeli román hercegnő és magyar udvarán Titok hercegnőnek lehet nevezni. Titok hercegnő Kraj királynak a leánya, három közül a legfiatalabb. A hercegnőnek van egy gyermekkorú játszótársa, aki cigány, de nem a legközségesebb fajtából, hanem olyan udvari zenészfélé és kitűnő hegedűs. Titok hercegnő és a hegedűs között gyöngéd szerelem fejlődik. Kraj király nem törődik a fiatalokkal, hanem legidősebb leányát az Északi hercegnek, a középsőt a Déli hercegnek, Titok hercegnőt pedig a Keleti hercegnek itéli oda. A mese a hercegnő és az udvari muzsikusk boldogtalan szerelmét festi és sajnos, tragikusan végződik. Csak az utolsó jelenet, amely a két lélek egyesülését szimbolizálja, hoz békét és megnyugvást.

A darabról magáról Nedbal nem hajlandó többet mondani. Ellenben elmondja, hogy a pantomim tavasszal fog Pozsonyban színpadra kerülni.

— Magától értetődik — mondotta — hogy a premieren nemcsak a komponistának, hanem a szövegkönyv írójának is jelen kell lennie, meg fogom hívni tehát a királynőt és bizonyosra veszem, hogy nem fog elutasító választ adni.

A komiszár véresre vert egy székelylegényt

Cantacuzino hercegnő kegyes figyelmébe

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Csutak Antal 21 éves csikszentimrei legény május óta állt Johann Danielsnek, a Méh-tertek 114 sz. a. lakó gazdának a szolgálatában. Szombaton Csutak Danielsét és feleségét kocsin Hőltővénybe, majd vissza a Méh-tertekbe vitte. Éjjel a gazda bement az istállóba, ahol a legény aludt, s mivel a lovak nem voltak megcsutakolva, Daniels fiút kétszer arcul ütötte. Csutak erre azt válaszolta, hogy gazdája nem fogja többet látni, mert elhagyja a szolgálatot. Daniels dühösen távozott az istállóból.

Réggel 7 órakor a gazda elment a méh-terti rendőrkomiszárhoz és a lakására hívta, hogy fenytse meg Csutakot. Erre a célra bikacsöket is adott neki. A rendőrkomiszár, mint a legény tudósítónak eladta, előbb a gunyáját, nehogy magával vihesse, szétzörta, cselédkönyvét elvette, azután Csutakot bevitte egy helyiségbe, aztán megkezdte a munkáját. A bikacsökkel a szegény fiu karjait és hátát úgy összeverte, hogy a helye csupa kék folt, s több helyen véres sebek is vannak a testén. S mindezt Daniels kíváncsiságára, haragjának és bosszujának a kielégülésére.

Daniels hasonlóképen bánt két másik székelylegényrel is, akik nála szolgáltak: Sofron Józseffel és Pál Áronnal; ezeket is megverte s a ruhájuk s megszolgált bérük most is ott van nála. Csutak, aki a 12 ezer lej bérből még alig kapott ki valamit,

mind Daniels Johann, mind a brutális rendőrkomiszár ellen feljelentést tett.

A jogtiszteléről és igazságáról ismert új brassói rendőrprefektet pedig mi kérjük fel, vizsgálja meg az esetet s a hatalmával visszaélő rendőrkomiszárt vonja fejelemi eljárás alá s egyben hasson oda, hogy hasonló brutalitások közegei részéről ne történjenek.

Féláru lesz a magyar vizum és vasúti jegy a Szent István-hét alkalmával

Tudvalevő, hogy augusztus 18—25 közt lesznek a budapesti Szent István heti ünnepek, az Országos Bor- és Gyümölcskiállítás, a Nemesített Vetőmagvak Kiállítása továbbá a növényéleti kiállítás. Ezenkívül számos egyházi, és kulturális ünnepség, továbbá nemzetközi sportesemények színtere is lesz Budapest. A máv, valamint a dunai hajóvállalatok erre az ünnepségre féláru menetjegyet engedélyeztek, még pedig augusztus 17-től 20-ig a felutazásra és 20-tól 24-ig a visszautazásra, bármely határállomás és Budapest között. Minthogy Szent István-hét látogatására számos külföldi érdeklődő is jelentkezett, a magyar külképviseletek utasítást kaptak, hogy augusztus 15 és 20 között minden Budapestre utazó javára 50 százalékkal mérsékeljék a vizumkiállítási illetéket. A határátlépést ellenőrző közegek továbbá azt az utasítást kapták, hogy akik a fentjelzett napokon netalán vizum nélkül érkeznek, a határátlépési igazolást az 50 százalékos kedvezéssel a beutazás állomásán is megkaphassák.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetői iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.

A *-gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavállalatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 20C m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Szerda, augusztus 18.

Kath.: Ilona. — Prot.: Ilona. — Görög: Florus. — Izr.: 5688. Elul 8. — A nap: 5.28—19.16. — Hold: holdtölte 28-án 7.44 órakor. — Időjárás: Tuinyomán száraz idő, emelkedő hőmérséklettel.

Elfogták az Apolló-mozi betörőjét

A tolvaj egy újabb büntetése vezette nyomra a rendőrséget

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Augusztus tizenegyedikéről tizenkettedikére virradó éjszakán titokzatos látogatója volt a brassói Apolló-mozgónak. Valaki feltörte a mozgó előcsarnokát, ott mindenekelőtt alapos pusztítást végzett, a büffében, körülbelül 1800 lej értékű édességet magához vett, s azután még nem lévén megegyedve a zsákmánnyal, feltörte a mozi előcsarnokában elhelyezett reklámszekrények üveglapjait s azokból a kiállított tárgyakat, két-két selyemszoknya kivételével, magával vitte.

A rendőrség, ahol jelentették a betörést, szigorú nyomozást indított, amely napokon át eredménytelennek játszott. Annnyiban fordulat állott be szombaton az ügyben, hogy egy kis fiu, Szalatnay József, a sétatéri tejszarnok mögötti boltok között egészen véletlenül megtalálta a kirakat szekrényekből ellopott tárgyakat. Újabb nyom volt ez, amely azonban még mindig nem vezetett eredményre.

Vasárnap aztán végre kézrekerült a betörő, akit leküzdhetetlen tolvajtermészetű kergetett a rendőrség karjai közé. András Anikó brassói leány a sétatérre ült, mellette volt kis csomagja téve ruhaneműekkel. A ruhaneműek Thies mérnök tulajdonát képezték, s mintegy nyolc ezer lejt értek. A tolvaj azt hitte, hogy a leány a csomag mellett elzunnyadt s egy alkalmasnak tartott pillanatban el akarta emelni a csomagot. A leány azonban segítségért kiáltott, s a tolvajt hamarosan sikerült nyakoncsipni. Bevitték a rendőrségre, ahol Jonita komiszár azonnal kihallgatta. Azt valotta, hogy Balan Nicolaenak hívják s Nagyváradról jött Brassóba. A rendőrség által feltett kérdések sulya alatt aztán sikerült kideríteni, hogy ez a magát Balannak nevező egyén volt az Apolló-mozgó betörője is. Erős a gyanu, hogy Balan hamis nevet mondott be s most ebben az irányban is folyik a nyomozás.

A tettenért tolvajt még a tegnapi nap folyamán átkísérték az ügyészségre.

— Új postafőnök Brassóban. Golumbovici Victor posta- és távirtda főosztály a ramnicul-sarati posta és távirtda hivatal főnökét megbízták a brassói 1. számú főpostahivatal

Gondolatok

33. Zsidó? Nem zsidó? — Semmi értelme.

A modern ember uniformizált ember s uniformisának semmi köze sincs sem lélekhez, sem valláshoz.

MÓRICZ MIKLÓS.

vezetésével. Az új postafőnök elsőrendű szakember, pár évvel ezelőtt a nagyváradi postafelügyelőségnek működött mint hivatali vizsgáló ellenőr és mint tanár az ottani posta és távírda szaktanfolyamon. Az eddigi posta főnököt szolgálati érdekből Bukarestbe helyezték.

— **Miniszterek Nagyszebenben.** Nagyszebeni tudósítónk jelenti: Szombatról vasárnapra virradó éjjelen Averescu miniszterelnök Nagyszebenben át Campulungra utazott. A miniszterelnököt az állomáson a vármegyei prefektus és más városi előkelőség fogadta. A miniszteri vonat éjjelután két órakor indult tovább Szebenből. Vasárnap délután autóval Déváról Petrovicu közmunkaügyi miniszter érkezett Szebenbe. Utazásának a célja hivatalos jellegű. A miniszter Szebenből Bukarestbe fog utazni s erre a célra már a vasúti szalonkocsija is Szebenbe érkezett.

— **Községi választás Déván.** A Brassói Lapok annak idején hírt adott róla, hogy a kormány a dévai városi tanácsot feloszlatta és az új választásig ideiglenes tanácsot nevezett ki. Folyó hó 12-én folyt le az új választás. Három lista küzdött egymás ellen: a kormánypárttal szövetszövetség nacionalista és magyarpárt közös listája, a liberális párt és szocialisták külön listája. Az egyesült kormánypárti lista nagy többséggel győzött, de a liberálisok is elérték a szavazatok azon minimumát, amely számukra 3 tagsági helyet biztosított.

— **Helyreigazítás.** Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: A sajtótörvény 20-ik §-ára hivatkozással kérem, hogy a Brassói Lapok augusztus 4-iki számában »Hogyan lett primár Matea János?« cím alatt megjelent közleményre vonatkozólag az alábbi helyreigazítást közzétenni szíveskedjék. 1) A székelyudvarhelyi városi gazdálkodást felülvizsgáló hivatalos eljárás a tisztogatási folyamat érdekében történt. 2) Matea János nem folytatott ádáz harcot Negrutiu Emil volt primár ellen. 3) Sarbu János dr. volt vármegyei főorvos nem Spataru prefekt megbízásából szolgáltatta fel Voszkat a primárjelöléstől való visszalépésre. 4) Voszka István dr. államügyész nem kényszerítő befolyások alatt, hanem önelhatározásból mondott le a primárságról, melyre június 5-én a városi képviselő testület megválasztotta. 5) Spataru prefekt senkivel s így Andreias volt prefekttel szemben sem viseltetik gyűlölettel. 6) Senki, azaz, hogy Spataru prefekt sem erőszakolta, csupán csak öhajította Matea Jánosnak primárrá való megválasztását. 7) »A kérdés mindenestre közmegnyugvársra oldandó meg.« mondat a primárkérdés körül feltornyosult hullámok lecsendesítését, vagyis mint olyant tartalmazza, ami a köz érdekében elsőrendű követelmény.

— **Órlási vihar Spanyolországban.** Madridból táviratozzák: Barcelona környékén tegnap, heves vihar dühöngött, amely számos emberáldozatot követelt. Barcelonában helyenként méternyi magasságban áll a víz.

— **A brassói magyar evangélikus egyház község választói névjegyzékét a lelkészi irodában, valamint a templom udvarán közszemlére kitette a lelkészi hivatal.** Esetleges felhívások folyó hó 22-ig az érdekeltek részéről beadhatók.

— **Templom hangverseny a zetelaki tűzkárosultak javára.** Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: Vasárnap délelőtt a plebánia templomban a nagy mise alatt, melyet Pál István prelátus celebrált, Spatarunké Ghica hercegnő prefektusné a zetelaki tűzkárosultak javára Hendel Messias szoprán szólóját és Schubert Preghiera hegedű szólóját adta elő Szabó Ilus zongoratanárnő, harmoniumkísérete mellett s ugyanők ketten Faure Crucifix énekduettét adták elő, a Filmarmonikus Társaság vonósnégyese pedig Haydn Adagióját. Precízitás és virtuozitás jellemezte a hangversenyt, melyből Ghica hercegnő ének és hegedű szólója vált ki. A templom ezen alkalomból zsúfolt volt románokkal és magyarokkal. A templom előtt e célra kitett persely szépen jövedelmezett a zetelaki tűzkárosultaknak.

— **Megafókusz a vármegyei tanács Dícső szentmártonban.** Dícsőszentmártonból jelenti: A tegnap délelőtt tartotta meg Kiskülli vármegye alakuló közgyűlését, a vármegyei ház diszertmájában dr. Joan Aricesanu prefektus elnöklése alatt aki megnyilvánította a vármegyei tanácsot az autonómia mellett, hogy a vármegye végleg visszakapja autonómiáját. A képviselő testület tagjai lettek: Stefan Dragos, Nicolae Murza, Grigorie Simion, Nicolae Negrutiu; dr. Nicolae

Antonescu, Vajda Ákos, Hornung János; Gheorghe Caman, Traian Boeriu, Aurel Muth, Mauritiu Révész dr. Vasile Albu; dr. Gheorghe Borsan, dr. Romul Moldovan, dr. Gárfás Elemér, dr. Henrichv Bock, Alexandru Maior, dr. Barabás Béla, Emanoil Flesteriu, Schöppner Sámuel, dr. Enyedi Lajos, Vasile Moldovan báró Horváth Arthur, Gheorghe Bloosun, dr. Gheorghe Sarandean, Eperjesy Béla, Andreas Jacob, Joachim Marcu, Szatmári Gyula, Traian Novac; Victor Murariu, dr. Victor Macavei, dr. Joan Sampalean, Stefan Rosian, dr. Joan Bianu; Nicolae Bumbăa és helyettesek: Sasoi Wachsmann, Dumitru Popa, Joan Bara; Ilie Serban Joan, Puscă Nistor Teodor, Daniela Boila, dr. Augustin Popa lettek.

— **Erősebb a Cuvantul és Lupta szava mint Goldis miniszter ajánló levele.** Nagyváradról jelenti: Parlăghy Lajos színgazgató visszaérkezett Bukarestből, ahová Goldis miniszter ajánló levelével utazott. Ott tartózkodása alkalmával kiderült, hogy Parlăghy Lajos tesszót azért nem kapta meg mert a Cuvantul és Lupta lapok támadó hadjáratot indítottak ellene, és a kormány nem mer ujjat húzni a két sajtóorgániummal. Egyébként Goldis Vasil Dorna-Vatrăban kijelentette, Parlăghynak, hogy csak két hét múlva tér vissza a fővárosba s csak azután adják ki a koncessziókat.

— **A csikszentimrei posta.** A Brassói Lapok szerdai számában csikszentimrei tudósítónk arra hívta fel a postafelügyelőség és Csikmegye vármegyei tanácsának a figyelmét hogy Szentimre község a postamesternek eddig kiutalt járandóságát jöllehet a községi költségvetésbe is beállították, beszüntette, s ennek az lesz a következtése hogy a községnek nem lesz postája, ellenben a költség jóval nagyobb lesz. E közleményre Szentimre községi állandó választmánya azt válaszolja, hogy a segélyt (és nem fizetést) meg kellett szüntetni, mivel a községnek 38 ezer lej bevéttel szemben 296 ezer lej kiadása van. Az összeget még így sem törölték a költségvetésből, hanem csak a folyószámlát hálaltatták el a községi közgyűlésig. A postának Szentimréről vállalkozó utján való hordakísárolt nincs szó. Csikszentimre előjárósága 1925-ben mikor a postafelügyelőség a csikszentimrei postafelügyelőséget minden ok nélkül beszüntette havi ezer lej fizetett hat hónapon keresztül a kincstártól kapott 300 lejjel szemben. A községi állandó választmánya felhívja a postafelügyelőség figyelmét, hogy mikor két község postahivatalát és az R. M. S-et egy helyre csoportosítja, részesítse a postamestert megfelelő javadalmazásban és a községnek utalja vissza az előlegezett összegeket.

— **Tíz község elzárva világtól.** Hunyadmegye hátszegi járásában Sztrigy folyó mellett terül el Románbrettye község s vele határos még kilenc más község. Ezek a községek teljesen el vannak zárva a világtól mert a folyón sem híd, sem egyéb alkalmas töltés, amivel át lehetne kelni. A község segíteni akart ezen a kulturális nem találó állapoton, de mint a hozzánk intézett panaszos levél mondja a járási szolgabíró aztán elmondta, hogy a község vagyonát egy ideiglenes komp készítésével nem szabad megterhelni, nem engedélyezte. Így hát se híd, se komp sem kilenc községnek közlekedése a külső világgal. Ilyen állapotban való változtatáshoz tán mégis kell lennie pénznek.

— **Hirlaptáviratok felvétele Magyarországra.** A posta és távírda vezérigazgatóság intézkedett, hogy az összes posta és távírda hivatalok a nap bármelyik órájában Magyarországra szóló hirlaptáviratokat fogadhassanak el az augusztus 18–22-ig tartó ünnepségek alkalmából.

— **Olaszországba szóló postautalványok összegének korlátozása.** A mai naptól kezdve Olaszországba legfeljebb ezer lírát lehet postautalványon küldeni. Az utalvány lejben töltendő ki, a lírának lejben való egyenértékét a feladó köteles a napi árfolyam szerint kiszámítani.

A világsajtó humora

Egy kövér hölgy lép be egy villamoskocsi. Egyik ur olyan mozdulatot tesz, mintha fel akarna állni.

- Csak maradjon, — mondja a nő.
- De...
- Nem, nem, csak maradjon.
- De bocsánat...
- Nem, nem, csak maradjon.
- De bocsánat, asszonyom, nekem itt ki kell szállni.



— **Halálos baleset.** Nagyszebenből jelenti: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután a nagyszebeni Souderling-féle posztógyárban. Souderling Jenő, 26 éves okleveles mérnök, a gyáros egyetlen fia, a gyárgépházában foglalkozkodott, amikor az egyik hajtókerékről a szíj leesett. A fiatal mérnök gépész hiányában, anélkül, hogy a gépet megállította volna, föl akarta tenni a leesett szíjat, ami sikerült is neki, de oly szerencsétlenül, hogy a hatalmas kerék elkapta és egy pillanat alatt darabokra szaggatta a fiatal mérnököt anélkül, hogy valaki segíthetett volna rajta. E tragikus eset az egész városban óriási részvétet keltett.

— **Marseilleben és St. Denisben pestis pusztult.** Bukarestből telefonálja tudósítónk, hogy a kormányhoz érkezett jelentések szerint Marseilleben és St. Denisben több pestis megbetegedés történt. A kormány intézkedésére a francia kikötőkből román kikötőbe érkező hajók utasait megfigyelés alá helyezik.

— **Kettős egyházi ünnepélye volt a romániai katolikusoknak.** Marosvásárhelyről jelenti: Radnót község magyar közönsége kettős ünnepélyt tartott vasárnap a román katolikus templomban. E napon ültették be a díszes állásába az egyházközség új plebánusát dr. Szekeres Józsefet. Ugyanekkor szentelték fel a templom új harangját is. E kettős ünnepélyen a közeli vidékről nagyon sokan vettek részt s az egyházi vezetők közül is többen jelentek meg. Délelőtt tizenegy órakor a templomban felolvasták a püspök úr kinevező okmányát. Az egyházi szertartást és az istentiszteletet egyes segédlettel Balázs András kanonok státi előadó tartotta meg. Istentisztelet után bankett volt, melyen dr. Gyárfás Elemér, dr. Szabó György és dr. Szekeres József plebánus tartottak beszédet.

— **Elfogott betörő.** Nagyszebeni tudósítónk jelenti: Hosszas nyomozás és hajszátán végre sikerült lefűlelni az egyik veszedelmes nagyszebeni betörőt. Balogh Lajos, csak a napokban szabadult ki sötét zárkájából s máris újabb gaztettet követett el Kiskapus állomáson. E nemzetközi betörő, szabadlábra helyezése után, zsebmetszői foglalkozásnak adta magát. s Kiskapus állomáson, egy Németországból jövő Fricz Reuttscher nevű bankárt akart kifosztani, ami részben sikerült is neki. Ugyanis a halókocsiban nyugodtan szenderegő bankár zsebéből kétezer aranyártyát ellopott s leugorva a vonatról, fűszálta a nagyszebeni vonat szerelvényébe. Szerencsétlenségére, László nagyszebeni kriptafőismerte s a pár perc múlva jajveszékelt bankárnak utbaigazítást adott. A figyelmes betörő érezte, hogy veszély környezi s a pénzt beledobta a kocsi klozettjébe, amit a kint állók észrevettek és így a meglopott bankár ismét a pénzéhez jutott. A hírhedt betörőt rövid kocsról-kocsira való hajszátán elfogták s beszállították a nagyszebeni ügyészség fogházába.

— **Orvosi hír.** Dr. Hankó Tibor belgyógyász Targu Mures (Marosvásárhely) rendelőjét Knöpfner V. ucca (Str. Ganea) No. 1 szám alá helyezte el. Rendel. délelőtt 9–11 óráig, délután 3–5-ig.

Nagyszabású és modern luzómi felállítás céljából 70 milliót meghaladó értékű, fizetendő levő és az új eljárással

4.000.000

tiszta jövedelmet nyújtó

elismert magántulajdon (vallás)

arany- és ezüst-bányához

500 ezer lejes kölcsönt keresek kamat és 10% haszonrészesedés mellett. Kölcsöntőke biztosíték. Részletes felvilágosítással szolgál az „OMNIA” bizományi üzlet Baia-Mare – Nagybányán. !!!!!!!!!

FARMODONT

FOGKRÉM

SPORT

Vasárnapi eredmények

Belföld

Brassó.

Coltea—BMTE 8:0 (3:0). A brassói Coltea színeiben játszó országos válogatottnak beváló együttes, szép játékkal győzött az erősen tartalékolts BMTE csapata felett. A BMTE erős ellenfelével nem állhatott ki teljesen, mert propaganda mérkőzést játszott Segesváron az ottani STV, Vulturul és Unirea játékosaihoz összeállított városi válogatottnak. A gólok közül négyet Török kettő-kettőt Csányi és Hecht lőttek. Bíró: Kiss Gyula.

Segesvár.

BMTE—Segesvár válogatott 3:1 (0:0). Az első félidő a segesváriak fölényével telik, kik lelkes játékokat ismételtek meg, amellyel a brassói Coltea kombináltjait mult vasárnap 8:1-re győzték le. A második félidőben a BMTE felnyomul és erős küzdelem árán Babos egy és Putyi két góljával a segesváriak egy góljával szemben győznek.

Galócza.

Galócza SC—Ivria (Brassó) 2:0 (1:0). Szép és mindvégig élvezetes fair mérkőzést játszott a két csapat, melynek első félidőjében egyenlő ellenfelek küzdele több Ivria támadással, második félidőben a galóczaiak fölénye domborodik ki. A csatárok mindkét oldalról sok gólhelyzetet hagynak kiaknázatlanul. Jó bíró volt Zwieback. Meg kell említenünk a galóczaiak határtalan vendégszeretétét, melyben az Ivria résztvevőit. Holló elnök egy szép kézihímezésű zászlócskát adományozott az Ivria csapatának.

Temesvár.

Hungária (MTK)—Kínizsi 4:3 (1:3). Az MTK amely mint proficsapat az Ungaria nevet vette fel, erős küzdelemmel győzte le országos bajnokságunkat. Erre a mérkőzésre az Ungaria új szerződött játékosával jött le tulajdonképpen próbamérkőzést játszani. Együtteséből csupán a beteg Orth hiányzott, valamint a training. Az első félidőben erős fölényben van a Kínizsi, míg a másodikban az Ungaria feljavul és a Kínizsi csak ötletszerűen tud támadáshoz jutni. A mérkőzés első percében a Kínizsi támad, míg a 20-ik percben az Ungaria jut kornerhez, Braun kornerlövését Opatá fejeli hálóba, vezetéshez juttatván az MTK-t. A 24-ik percben a hevesen támadó Kínizsiből Wetzter élesen kapura lő, a labda Kropacsek kapustól visszapatán Matekhez, aki ezt belövi. Örült iram indul meg, a Kínizsi többet támad az Ungaria visszaesik. A 36-ik percben Kilianovics lő gólt, míg a 40-ik percben Wetzter kornerét fejeli be Fogl 3:1-re állítva be a félidő eredményét a Kínizsi javára. A második félidőben az Ungaria erősíti a tempót, amelyet a Kínizsi nem tud követni. A 17-ik percben Opatá gyenge labdáját Ritter saját hálójába boxolja. A 24-ik percben Tritz egyéni akcióból egyenlít. A 30-ik percben Staffian gyengén gyorsított labdáját Ritter beengedi a hálóba. Ezzel megnyerte az Ungaria meccsét. A Kínizsi kapusa két gólt menthetett volna. Az Ungaria csa patából Tritz, Opatá és Rebru, a Kínizsiből a Matek-Wetzter jobbszárny vált ki, a mérkőzést dr. Morar Teofil vezette le.

NDR—Szegvár 6:4 (4:2). Barátságos mérkőzés.

Arad.

Amte—ATE 1:0 (0:0). A »Vasas« vándordíjért folyó mérkőzést erős játék után az AMTE nyerte meg.

Torda.

TSC—Industria Sirmel 3:1 (2:0). Barátságos mérkőzés.

Marosvásárhely.

Brasovia—MSE 4:1 (2:1). Változatos szép és erős küzdelemmel vett revánsot a Geller, Salánky és Wedel helyén tartalékokkal játszó Brasovia az MSE-n, a mérkőzés heves MSE támadással kezdődik, és a bizonytalanul mozgó Brasovia már a hatodik percben kapu előtti kavarodásban hendset vét. A megítélt tizenegyet Glauzmann lövi be, a vezető gólt rugva. Az MSE sikerén buzdulva, még erősebben támad, míg a Brasovia lassan tér magához. A 15-ik percben Toth-Erdő összejátéka teremti az első veszedelmes helyzetet az MSE kapuja előtt, amelyet az MSE kitűnő kapusa ment. Ezután megváltozik a kép. A magára talált Brasovia

szebbnél-szebb támadásokat vezet le, amelyek befejezéseket Tóth lövi a 18-ik percben az egyenlítő gólt. Lassan technikai fölény domborodik ki a Brasovia részéről? A 38-ik percben Kovács fut balszélre egy labdával, amelyet a helyére befutó Erdő 20 méteres bombaszerű lövéssel az MSE kapuja bal felső sarkába helyezve, megszerzi csapatának a vezetést. Brasovia támadással végződik a félidő. A második félidő változó támadásokkal, de Brasovia technikai fölény nyel telik el, amelynek folyamán a Brasovia Erdő, majd Tóth révén újabb két góllal jut. Az MSE lelkesen és utolsó percig küzdött. A Brasoviából mindenki lelkesen és szépen játszott, Tóth a neki szokatlan center posztján kitűnően bevált, ugyszintén Berkessy mint centerhalf. Az MSE-ből Glauzmann és a két Homlet testvér vált ki, valamint a kapus. Pártatlan bíró volt Fejér.

Kolozsvár.

A Kac tenniszversenyei még folynak és valószínűség szerint hétfőn estig jutnak befejezésre.

Nagyvárad.

Nac—Török 1:1 (1:0). Bíró Balogh. Erős emberre menő durva játék jellemezte ezen mérkőzést. Ströck a 20-ik percben lövi volt anyaegyesülete ellen a vezető gólt, a melyet a második félidő 25-ik percében Török egyenlít.

Makkabea—Amateur 2:1 (1:1). Az Amateur második bemutatkozó mérkőzését játszotta le ezen mérkőzéssel.

Petrozsény.

A Winklehner vándordíj. Vasárnap zajlottak le Petrozsényben Winklehner bányaigazgató és sportmecenás gyönyörű serlegéért az atlétikai mérkőzések. A vándordíjat a brassói Coltea nyerte meg katonai atlétáival 29 ponttal, második Stadiu Roman Bukarest 25 ponttal, harmadik a Vulkáni Sportklub lett 21 ponttal.

Eredmények: 100 m. síkfutás: Stefan 11.6 mp, 400 m síkfutás: Limbeck Wacker 53.1 mp, távolugrás: Stefan 641 cm, discusvetés: Dávid 4425 cm, súlydobás: Dávid 1403 cm, második Forbáth FTC 1363 cm. Magasugrás Stefan 177 cm, 4-szer 100 m staféta: Coltea, gerelyvetés: Gyarmathy 4817 cm, 800 m síkfutás: Velcovici (Stadiu) 2 p 06.6 mp, 1500 m síkfutás: Velcovici 4 p 32.2 mp, 5000 m síkfutás: Wild (VSC) 17 p 14.5 mp, rudugrás: Barabás (VSC) 307 cm. olimpiai staféta: Stadiu Roman 3 p 39.4 mp. Dávid versenyen kívül díszkuszobásban megközelítette a világrekordot 46 m 73 cm-t dobva.

Külföld

Bécs.

Rapid—Slavia (Praga) 4:3 (2:2). A bécsi Rapid legyőzte 4:3 arányban a prágai Slaviát.

Berlin.

Berlin—Budapest 4:2 (0:2). Berlinben zajlott le a hetedik városközi mérkőzése Berlin és Budapestnek. Ezen mérkőzés a berliniek 4:2 arányu győzelmét hozta 0.2 félidő után a budapestiek felett.

Budapest.

Atlétika

A Magyar Atlétikai Club rendezésében lebonyolított hősök emlékversenyének eredményei a következők:

100 m. síkfutás: 1. Fluck 11 mp, 2) Steinetz 11.1 mp.

Magasugrás: 1) Késmárky 186 cm, 2) Magyar 183 cm, 3) Farkas 180 cm.

1500 m. síkfutás: 1) Villányi 4 p, 3 mp, 2) Bejczy 4 p 13.6 mp.

Távolugrás: 1) Püspöki 705 cm, 2) Molnár 663 cm.

Súlydobás: Darányi 14 m 62 cm (országos rekord), Eördögh 13 m 95 cm, Darányi kitűnő formában minden dobása 14 méteren felül volt.

400 m síkfutás: 1) Gerő 50 mp, 2) Kurmuczy 50.4 mp.

Gerelyvetés: 1) Szepes 59 m 15 cm, 2) Ghillanyi 57 m 74 cm, 3) Gyurkó 57 m 71 cm.

110 m. síkfutás: 1) Püspöki 15.8 mp.

3000 m. síkfutás: 1) Grosz 9 p 03.6 mp, 2) Piro 9 p 18.2 mp.

15-ször 400 m staféta futás: 1) MAC, 2) MTK.

Uszás

Magyarország uszóbajnokságának eredményei:

100 m. hölgy gyorsuszás: Sipos Mancsi 1 p 28.4 mp (országos rekord).

100 m. hölgy hátuszás: Szőke Kató 39.4 mp.

800 m. uszás: Fehér II. 5 p 44.6 mp (országos rekord).

3-szor 100 m. vegyes staféta. NSC (Jung, Bartha, Gáborffy) 3 p 47.6 mp.

150 m. gyorsuszóbajnokság: 1) Bányi 1 p 01.6 mp, 2) Gáborffy 1 p 04.2 mp, 3) Bicskey 1 p 07.4 mp.

100 m. hölgy melluszóbajnokság: 1) Molnár Ella 1 p 35.6 mp, 2) Benkő Margit 1 p 35.8 mp.

100 m. melluszóbajnokság: Bartha 1 p 23 mp, 2) Steiner 1 p 23.2 mp.

400 m. másodosztályú gyorsuszás: Holcsy 5 p 55.2 mp.

100 méteres hátuszóbajnokság: Bartha és Bitskey holtversenyben 1 p 16.2 mp.

Műugróbajnokság: Nagy 78.02 pont.

4-szer 200 méteres gyorsstaféta: 1) Egri Musz (Szesztay, Picskey, Szigris, Bányi); 10 p 27.6 mp, 2) MTK 10 p 30.7 mp.

Vízpoló bajnokság

FTC—III. ker. 3:2 (2:0). A fáradtan játszó FTC az első félidőben 2 gólt kap, de a második félidőben magukra találják az FTC játékosai és kiegyenlítik, sőt a győztes gólt Fazekas révén el is érik. A bíró az FTC-ből Vértessy, a III. ker.-ből Seffert durvaságért kiállította.

15 lejért egy teljes detektivregényt

olvashat, ha megveszi a

„Detektiv Sorozat“

valamelyik számát. Nem sablonos ponyvaregényeket, hanem lebilincselően érdekes, nívós és eredeti, izgalmas és szórakoztató regényeket közül a

„Detektiv Sorozat“

Eddig megjelentek:

1. sz. Gaboriau: A 113-as számú peresemő
2. sz. Gaboriau: Egy nagystílű szélhámos
- 3-4. sz. A földalatti város. (Kettős sz. ára 25 lej)
5. sz. Ernst Woop: A kísértettanya.
6. sz. Maurice Leblanc: Az olajlámpás
7. sz. Schätzler-Parasini: A medvelelőre
8. sz. Jajkáltás a tulvilágról. (Francis Dünögyi regény)
9. sz. Egy álarcosból rejtelmek.
10. sz. Nyomok a hóban. (Dünögyi regény.)
11. sz. Otto von Gottberg: A fehér kastély.
12. sz. G. H. Bull: A titokzatos villa
13. sz. W. Wynkyn: Az apáért
14. sz. Richard Sandford: Amíg az álarc lehull

A 14 szám együtt 180. utánvétellel 190 lejért megrendelhető a

Brassói Lapok

Könyvosztályától.

Példányonkénti megrendeléseket az összeg és 10 lej portókölség előzetes beküldése ellenében szállítjuk.

A MAI PÉNZPIAC

Hétfő, augusztus 16

A világpiacon: a latin valuták újra gyengültek.

A belföldi piacon: A lej árfolyama Zürichben változatlan, itthon azonban erősbödött; minden nemes valutát olcsóbban lehetett kapni; a helyi piacok valószínűen fel is használták ezt az alkalmat, Brassóban például elég élénk helyi forgalom volt. Dél-árfolyamok: egy dollár 217.25 lej, egy olasz lira 7.20 lej, egy német márka 51.60 lej, egy angol font 1056—1058 lej, egy francia frank 5.98—6.00 lej, egy cseh korona 6.46 lej, egy osztrák shilling 30.85 lej, egy lejért 328 magyar korona.

Zürichi. Devizák. Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.20, egy dollár 5.17 és fél, egy angol font 25.14 és háromnegyed, száz francia frank 14.15, száz olasz lira 17.05, száz cseh korona 15.32, száz dinár 9.11 és fél, száz lej 2.37 és fél, tízezer magyar korona 0.7225, tízezer osztrák korona 0.7320.

A Brassói Lapok hirdetéseit naponként százezer ember olvassa

MEZŐGAZDASÁG

Riport a hegyaljai szőlőről

Féltermés is alig lesz az idén

ARAD. (A Brassói Lapok munkatársától) Arad—Hegyalja pazar szőlővidéke az évben a terméskilátások mélyen alatta maradnak a tavalyinak. Ennek oka részben az abnormálisan rossz időjárásban rejlik, részben a rettentő vízkár és jégvihar ártott az oliványok fejlődésének. A legtöbb baj természetesen az volt, hogy nem volt átlagmennyiség, ami nemcsak a szőlő érését lassította, de a rendkívüli nedvességben a peronosporá, s a lisztharmat léptek fel, amelyek ellen még a kétszeresített szőlővédelmi intézkedések is hiábavalónak bizonyultak. Tetézte a nehézségeket az ez évben már júliusban, tehát idő előtt fellépett fakóróhadás. Ugy, hogy most már gazda-körökben tisztában vannak azzal, hogy az idén a tavalyi, katasztrális holdanként termett husz hektóliter borként átlagosan legfeljebb a felét lehet elérni.

A Brassói Lapok munkatársának, aki a napokban a Hegyalján járt, alkalma volt a szőlőtermelők helyzete felől tüzetesen kikérdezni egy előkelő borszakértőt, aki a különleges hegyaljai borműzériák rugóiról az alábbiakat mondta:

— A szőlőtermelés érzékenyen visszatűrt a földreform részleges végrehajtását, mert a kiosztott föld kezelése a bormunkások jelentékeny hányadát elvonta a szőlőtől. Ennek következménye azután az lett, hogy a napszámberék az aranyvalutánál 20 perccel nagyobbak. Békében negyven krajcárt keresett naponta a kötöző napszamos, amiért, mondjuk egy kiló húst kapott, ma a napibére eléri a 85 lejt is, míg a husz kilójáért legfeljebb 38—40 lejt fizet. Ezenkívül a munkások egy része ipari vállalatokba kapcsolódott bele, a megmaradtak pedig korántsem nyújtanak olyan lelkiismeretes munkateljesítményt, amint azelőtt.

— A külföld piacainak, főleg a leg hatalmasabb fölvetésszerű hántlandunknak, Ausztriának elvesztése után a borértékesítést egyre legyőzhetetlenebb belföldi nehézségek is mesterségesen akadályozták. Az országból kimenő vagonok után követelt 40000 lejnyi biztosíték, a szüntelen vámnéheztségek, a literenkénti 10 banis kivitel illeték, mind hozzájárult ahhoz, hogy a borászati nagyhatalmat jelentő Románia e téren is csak minimálisat produkáljon.

Beszélgettem Győrökön Jarisz Oszkár volt szőlészeti főfelügyelővel, akit az új imperium 30 évi szolgálat után kitűnt az állásából. Az ő távozása óta a kormánynak nincs megfelelő, szakképzett hivatalos szőlészeti ténnyezője és Bukarestben egyszerűen elhanyagolható mennyiségként kezelik azt a hatalmas nemzetgazdasági értéket, amit a Hegyalja tízezer katasztrális holdat kitevő oliványszőlője jelent. Jarisz Oszkárrol szemben igaztalan és hálátlan a hatalom, mert minden nyugdíj-járandóság nélkül mellőzték őt, a volt szőlészeti főfelügyelő azonban semmiféle áron nem hajlandó megvilágítani a saját báját.

— Sokkal nagyobb tragédia az, uram, hogy a szőlőtermelés jövője forog veszedelemben — mondja aggodalmasan a robusztus öreg ur. Ma borászatra való tudományos és gyakorlati nevelés is hiányzik, mert a ménesi vincellériskolában a földrajztól kezdve a történelemig mindent tanítanak, csak a szőlő művelését nem. A helyzet tehát minden képpen a virágzó hegyaljai bortermelés megsemmisítésével fenyeget. Egyfelől a pinceszben heverő százezer hektóliter eladatlan bor, másfelől a jövőben szőlőtermelés kihatástalan perspektívája adják meg a tüzes hegyaljai aszúbor következő kesernyős emlékéztétét...

A jövőben különösen hatalmas akció készül a szőlőtermelők körében, amelynek célja az lesz, hogy a kormány tegye újból rentabilissá a külföldi piacokon a híres hegyaljai szőlőt. Persze itt is meddőnek ígérkezik minden erőfeszítés, mert az okmányügyi bor megtalálja a maga gazdag regáti piacát, míg az aradkörtényi tradíciók, kedvelő borok a nehézkes és drága szállítás miatt nem juthatnak Predealon túl. Tehát ez a mozgálmom is megüszül majd a tudatos pauperizálás sziklasírtján.

KÖZGAZDASÁG

A Csikszeredai Takarékpénztár ügye

Balogh Géza válaszol az igazgatóságnak

Ma a következő levelet kaptuk:

Nb. lapjuknak 177. számában közölni méltóztattak Nagy Imre ig. elnök dr. Zakariás Máté, dr. Tautler József, Sz. Cséh István és Nuriánsy Márton ig. tagok által közreadott nyilatkozatot. Ezen nyilatkozatra a sajtótörvény 20 §-a értelmében tiszteletteljesen kérem alábbi helyreigazító nyilatkozatomnak szíves leközlését.

Igazgatóság szerint a helyi ügyészségnél 1834—1926 szám alatt, okirathamisítás, csalás hűtlen kezelés és sikkasztás miatt ellenem bünvádi feljelentést tettek. A nyilatkozat szerint ezenkívül feljelentők hárszék sok bűn lehet még a vezetés körül, mert rejtély előttük, mi okozta a 10 milliót meghaladó veszteséget és hová tűntek el ezek a milliók.

Ezen tendenciózus beállítás azt a látszatot kelti, mintha az eltűntnek állított milliók, mert sikkasztás címén is van ellenem feljelentés téve, általam lettek volna elsikkasztva. Ezért a talányt ezen milliók állítólagos eltűnését, pár szóval a következőkben fejtem meg.

Elmult évben az üzemeknél szerintem 6 millió veszteséget szenvedtünk. Ezzel szemben az intézeti vagyontöbblet 4 millió volt. Így végeredményben jelentkezik 2 millió vagyonhiány. Mivel státus felvevők vagyon tételleinket leértékelték és figyelmen kívül hagyták, ezért László szerint 20 millió, Dunky szerint 12 millió, igazgatóság szerint 10 millió veszteség, mint „eltűnt”, mint „hiányzó” összeg jelentkezik. Ennek hová való eltűnését nem tudja az igazgatóság sehogyan megérteni s ezt állítja be a közvélemény előtt olyan színezettel, hogy aki akarja azon következtetést is levonhatja, azt bizonyára a vezérigazgató elsikkasztotta. Ilyen lelketlen és gonosz beállítással szították ellenem a gyűlölséget és vezették a közvéleményt félre.

A nyilatkozatnak újabb és többrendbeli rágalmozó állításaira mindössze azt feleltem, saját utóm elkövetett rágalmozás miatt bünvádi feljelentésemet megteszem, itt módjukban fog állani rágalmozóimnak tényállásait igazolni.

A nyilatkozatnak nem bankvezérigazgatói működésémmre vonatkozó részére, a következők pár szerény észrevételt teszek: Igazgatóság szerint megtevesztettem a 120 bankból álló Bankszindikátust, ahol minden érdem nélkül alelnöknek toltam fel magamat. A Bankszindikátust valószínűleg abban tévesztettem meg, hogy a közgyűlésen jelen volt 78 bankdirektor nevében mint „hashbeszélő” én adtam le 78 szavazatot és így lettem egyhangúlag megválasztva. A továbbiakban pedig a Bankszindikátust abban tévesztettem meg, hogy körül 5.000 banktisztviselő érdeklődésben javasoltam a nyugdíjbiztosítás kérdésének egyrészes rendezését és megbízás folytán sokat vesződttem a kérdéssel és dolgoztam fel több kiló számra menő iratot és börtöttem össze mindennemű adatot. De megtevesztettem a Bankszindikátust abban is, javasoltam miszerint a minisztertanácsnak emlékirat szerkesztessék a követelések és kamatok valorizálási érdekében s hogy megbízás folytán ez emlékiratot megszerkesztettem, azt a román Solidaritatea a szász Reviziósverbänd egy hangu lelkesedéssel tette magáévá és lejt benyújtva. A jegyzőkönyvek tanúsága szerint még sok más kérdésben tévesztettem meg a Bankszindikátust s most hogy erre felhívták figyelmemet arcomat elől a szégyenpir és őszinte megkönnyebbülés érzék ezen megtevesztéseim miatt.

Igazgatóság szerint megtevesztettem az erdélyi r. kath. Státust is személynemnek előtérbe tolasával. Valójában ott és abban tévesztettem meg, hogy a vármegyénekben bezárt 25 felekezeti iskola ügyében Görög Joachim kanonok ur felkérésére megjelentem a küldöttséggel Anghelescu miniszter előtt és kérni merésztük a bezárt iskolák megnyitását. De valószínűleg megtevesztettem a Státust abban is, hogy mint státusgyűlési képviselő a közgyűlésen felszólaltam és merészen követeltem a Párisi egyezmény értelmében a felekezeti iskoláknak kijáró kormánysegélyek kifizetését. Ezenkívül megtevesztettem a Státust

számvizsgálói közreműködésemmel is s mindezt úgyancsak szégyenpir önti el arcomat.

Igazgatóság szerint megtevesztettem a Magyar Pártot is és „mindenkit” akivel csak érintkeztem úgyancsak saját számolyomnak előtérbe tolasával. Itt már igazán nagyon sokszor és sokakat tévesztettem meg és pedig Kászon községekől kezdve egészen fel Biharorszáig fővárosáig.

Igy megtevesztésre léptem közbe 1922 év június havában Vaitoiu akkori belügyminiszternél egy durva rendőrségi atrocitás megtorlása érdekében és kezdve a belügyminisztertől mindenkit meg is tévesztettem az első elégtétel kicsikarásával.

Igy megtevesztettem 1922. év október havában vármegyénk akkori prefektjét ki közbenjárásomra megakadályozta a vonatrol szállította le egy magyar polgártársunkat, kit a helyi sziguranca a határra akart toloncoltatni.

Megtevesztettem a magyarságot 1923. év január havában, amidőn felkérésre az akkor elmozdított polgármester érdekében állítólag „népgyűlést” és egyebet rendeztem, s ezért megkaptam életemnek első de végre nem hajtott 15 napi elzárásra szóló büntetését.

Megtevesztettem a magyarságot a Görög — dr. Szöcs féle szenátor választás alkalmából írt kesergő cikkemmel, melyért feljelentés folytán lázításért és egyebekért eljárást is indítottak.

Megtevesztettem a magyarságot, amidőn mult év április havában lezajlott Gyárfás Florea féle szenátor választás ellen — az arra hivatott és illetékes vezetők félreállása után — Péter Julián akkori prefekt és társai ellen a bünvádi feljelentést megtevesztési céllal beadtam és elnök felkérésére úgyancsak örökös megtevesztésselkel végeztem az elnöki teendők ellátását.

Megtevesztettem a Magyar Pártot, hogy néhai Imre Gábor barátomnak közéletünkben ezen hősi halottjának mértém koporsójára hazai földet szórni és mértém a vármegye közönsége nevében sírjára koszorút helyezni.

Megtevesztettem Csikvármegye magyarságát mult év aug. havában lefolytatott Mezőgazdasági Kamarai választások kérdésében tanusított azon magatartásommal, hogy a hatalom részéről jövő minden terror és nyomásnak ellentállottam és tekintet fel az Averescu párttal fennállott paktumra ennek betartásával olyan országosan egyedül állott eredménnyel vezettem le a választást mely a Párt központjának köszönő leirata szerint nagyban fogja elősegíteni Erdély összmagyarságának öntudatra ébredését.

Megtevesztettem Csatószeget, Kászon stb. községek magyarságát, hogy a hatalmi tulajdonságokkal szemben megvédtem a cséplés elé gördített mindenféle akadályt elhárítottam lehetővé tettem a már behordott gabonának a községben való kicsépelhetését.

Megtevesztettem magát a Magyar Párt központi elnökségét is abban, hogy mint elnöktanács tagot többször felkértem, hogy az elnöktanács üléseken részt vegyek.

Megtevesztettem Biharvármegye lakosságát abban, hogy mintegy 3000 főnyi hallgatóság előtt elmondtam szerény mondani valójomat és szavaimmal állítólag lidércnyomás alóli szabadítottam fel őket, mert hisz 7 év óta ott senki nem mert hasonló bátor és őszinte hangokat hallatni.

Mivel helyszülke miatt nem sorolhatom fel sok más száz és száz magyar párti megtevesztéseimet, ezért a fel nem soroltakért is szégyenérzet ural és őszinte igaz megbánást érzek.

Most hogy végre igazgatóságom nyilatkozatából tudatára jöttem annak, hogy minden amit jónak, nemesnek, embertársaim iránti rajongó szeretetnek tudtam és tartottam nem az hanem ellenkezőleg megtevesztés egyforma lecsapást jelent igazgatóságra és Magyar Pártra nézve most mindezen eltévelyedéseimet őszintén számomra és bánom ígértem a jövőben tartózkodni fogok ilyenek elkövetésétől.

Csikszereda, 1926. augusztus hó 11.

Balogh Géza.

A vén diák

Írta: Kosáryné Réz Lola (59)

Már topogott türelmetlenségében. Panaszos hangon mondta:

— A lábam is fáj az új cipőben, ez a Mici is egészen megzavart... Gusztinak is lehet több esze, a vén számárnak, minthogy engedje, hogy ez a csitri az ujjá köré csavarja. Még ezért is bosszankodtam, mikor ugyanis annyi a vasom, bajom! Ez a fekete talán inkább való vasutra ott a füstben, tolongásban... Kérlek, gondold, hogy az ember szekrényéből is mindenféle elveszen? Valami olyan dolog veszett el, hogy nagyon nyugtalanít... De ez a másik kalap sokkal szebb. Mit gondolsz?

— Csakugyan szebb, — felelte Garabonciás.

— De hátha valahogy leverik a fejemről? Jobb lesz mégis ez a fekete...

— Vidd a csákót.

— Csak hogy ez ám, te is mondtad, sokkal szebb. A városban pedig ugyis mindig nézik, mi van rajtam.

— Jól van. Vidd a paradicsommadarat.

— Jaj, de kiállhatatlan vagy! — zsémbeskedett Cili. Már most melyiket vigyem? Sohasem tudok békén felöltözni, mindig felizgatnak valamivel. Miért nem mondd meg rendesen, hogy melyiket vigyem, mikor ugyanis olyan nehezen megyek el hazuról!

S fejére tette mérgesen a fekete kalapot.

— Már miért mennél nehezen? — kérdezte az ujság mögül nagyokat szíva a szivarján Józsi.

Cili a tükör előtt igazgatta magát.

— Mondtam már, hogy mindenféle elvész itt az ember szekrényéből. Azután légy olyan kedves Józsi, szólj be majd Malvinkának, hogy legyen esze... Jaj nézz már ide egy csöppet, az ujság nem szalad el, nekem pedig már az állomáson kellene lennem... Jól van most a hajam, itt, a jobb oldalon? Igen? Nem tűnik fel nagyon, hogy le van vágva? Szóval menj be kérlek Malvinkához...

Letette a kalapot megint.

— Mégis inkább ezt a másikat viszem... Menj be hozzá. Ne legyen olyan egyedül mindig. Rosszkedvű lesz és ránk fog haragudni a Gedeon.

Józsi letette az ujságot, aztán fellapozta, megint letette, visszafordult.

— Hát miért nem viszed magaddal az állomásra?

Cili mérgesen tűzött egyet a kalapján.

— Mondtam már az előbb is, hogy azt mondta, hogy nem érzi jól magát és uzsonnát kell adni a gyerekeknek. De ezt csak úgy mondta. Nem akar jönni. Ez csak olyan új komédia.

Felvette megint a másik kalapot.

— Isten tudja, mi lette pár nap óta.

Beszélni sem lehet vele. Csak bent ül és sir és nem felel, mert tudja, hogy ezzel lehet a legjobban bosszantani engem. Makacs-kodik és komédiázik. Menj be hozzá és beszélj vele, mert a vége az lesz, hogy mi fogunk kikapni Gedeontól, pedig nem veszekedtünk egy szóval sem az egész héten. Bekapcsolnád a keztyűmet?

— Szívesen. Nyujtsd csak ide a kezéd, édes lelkem. De mit mondjak én Malvinkának? Ha ugyan beereszt... Két nap óta láttam.

Cili lágy, könyörgő hangon szólt:

— Józsi, te olyan jó ember vagy, beszélj neki, hogy legyen esze. Ha nem akar beengedni, dörömbölj az ajtón. Kell, hogy esze legyen. Legalább ma viselkedjen tisztességesen mikor Gedeon megérkezik.

— Majd rapportra hívom, — mondta Garabonciás éss mikor elkészült a keztyűvel, megveregette kedvesen a Cili kezét. — A sikos uccán vigyázz, édes lelkem. Nagyon rossz az út. Végy inkább kocsit. Tudod? Kocsit végy, lelkem. Ne sajnáld azt a pár krajcárt, a lábad épsége többet ér.

Cili már az ajtónál volt. Visszafordult.

— Te olyan jó ember vagy, Józsi!

Többet nem bírt mondani, mert máris könnyek jöttek a szemébe. Csak integetett néhányszor.

(Folytatjuk.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

DUMAS BETTAUER DUMAS BETTAUER DUMAS

„LIBRARIUS” KÖNYVKERESKEDELMI VÁLLALAT

ÚJ MAGYAR KÖNYVEK

LEGÚJABBAN A KÖVETKEZŐ ÚJDONSÁGOK ÉRKEZTEK MEG ÉS KAPHATÓK MINDEN JOBB KÖNYVKERESKEDÉSBEN:

„BETTAUER” - KÖNYVEK

A világhírt író művei közül az alábbi 6 új kötet jelent meg magyarul, amelyek egytől-egyig a legérdekesebb, szerzőjük nevére méltó regények:

BETTAUER: Ököljog	190 lej
BETTAUER: Lelkiismeret nélkül	190 lej
BETTAUER: Aki 3 óráig volt asszony	170 lej
BETTAUER: A fekete hétfő	170 lej
BETTAUER: Az asszonyfaló	170 lej
BETTAUER: A vérző szerelmes	240 lej

„DUMAS” - KÖNYVEK

Dumas válogatott művei című sorozatban három új kötet jelent meg, kitűnő fordításban, izléses kiállításban:

DUMAS: Salvator (A Páris Mohikánjai ciklus III. kötete)	240 lej
DUMAS: A negyvenötök	210 lej
DUMAS: A monsoreau-i hölgy bosszúja	250 lej

A „CADY” - SZOROZAT,

amelynek nagytehetségű szerzője kiméletlen szókimondásával bámulatba ejtette a világot, de elképesztette azokat a párisi nagyúri köröket, akik leány-nevelési módszerüket érezték találva, újabb két kötettel gyarapodott, melyekben a nagyúri származású Cady-nak további élete bontakozik ki.

CAMILLE PERT: A kis Cady	290 lej
CAMILLE PERT: Cady mint asszony	240 lej
CAMILLE PERT: Cady válása	240 lej
CAMILLE PERT: Cady barátja	250 lej

„A REGÉNY MESTEREI”

új szenzációval lepte meg a magyar olvasókat, kezükbe adva a legújabb német irodalom leghatalmasabb sikerű könyvét, amely a házasság problémáját egészen új, eredeti módon, éles színnel világítja meg. Ez a könyv

WASSERMANN: Laudin és családja
című hatalmas regénye Ára füzve 190 lej kötve 290 lej.

Fenti újdonságok minden jobb könyvkereskedésben kaphatók. Postán az ár és 10 lej portó- és ajánlasi díj előzetes beküldése esetén portómentesen ajánlva szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya
Postai küldeményekért felelősséget vállalunk. Kérje díjtalan árjegyzékünket.

Személy szállítást

új Fiat-autóval az ország bármely részében vállal MELKUHN BANDI, Schiel-garázs. Telefonszám 766

Nagyon előnyös feltételekkel eladó:

1 komplett üzemképes téglaprés napi 10.000 drb. téglapreljesítménnyel, minden hozzávalóval, u. m.: prészáj, vágóasztal, transmissió, szíjtárcsa, stb., valamint:

1 gőzlokomobil, 35 HP, üzemképes állapotban. — Erdekliedők forduljanak: Saxonia hirdetési irodához, Brassó, „Alkalmi vétel” 2000 jellegre.

Dynamo-gépek és elektromotorok

javitását és áttekerését vállalja az

ELECTRA R. T. Brassó,
Károly herceg-utca 32. 2262

A legfelsőbb közegészségügyi tanács által engedélyezett „BREAQUI”

keserűvíz

50—60%-al olcsóbb a külföldi hasonló hatású vízeknél. — Kapható minden gyógy- és fűszerüzletben üvegenként 30 lejért. — Brassói képviselő:

E. O. & L. THEIL, BRAȘOV. 2261

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

Európa minden országából jönnek az áruk!
A világ minden tájáról jönnek a bevásárlók a

11. Bécsi Nemzetközi Vásárra

1926 szeptember 3-12-ig

Hol marad Ön?

Külön rendezésben: Nemzetközi motorkerékpár-kidállítás. Szénvásár. Technikai újdonságok és találmányok. Butor kiállítás. Külön osztály: kis-lakás berendezések. **Rádió vásár.** Messe-palota 1926 szeptember 3-1. Vízum mentesség. Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztria területére. Magyar átutazási vízumot a magyar határ-hatóságok adnak. Menetdíj-kedvezmények az osztrák- és külföldi vasutakon, valamint a Dunán. Mindennemű felvilágosítást díjtalanul, vásárigazolványt 170 lej ellenében ad a

Wiener Messe A. G., Wien VII.

valamint a füzeteletbeli képviselők.

Brassóban:

Aronsohn H. és Társa
Kereskedelmi és Iparkamara
Schoenker & Co. S. A. R. Nemzetközi Szállítási Vállalat

Eduard Höhn
Gebauer Alfréd, Buzasor

8563

Chamotte (tűzálló) anyagok

minden minőségben, bármely célra. Chamotte-, Agyagdinass- és Silikatéglák az összes iparágak részére (a rendes téglától a legkomplicáltabb idomokig és nagyságig) Pékkemencelapok, kupoló-kemencetégglák többszörösen kipróbált minőségben. Savállóéglák, lapok és edények minden alakban és nagyságban. Chamottehabarcs, tűzállóanyag és Quarchomok. Quarcliszt (finomraőrölt, idegen anyagtól mentes) zomác celokra. — Kíváskora referenciákkal szolgálunk. Evenkénti termelőképeség: 8 millió kg. formázott Chamotte, 12 millió kg. nyersanyag.

KERAMISCHE INDUSTRIE (KERAMIAI IPAR), BARUL-MARE (Județul Hunedoara)

Központi iroda: Sibiu-Nagyszombat, Str. Pintenului 36

Rövid levél- és táviratcím: Ceramica Sibiu. Telefonszám: 117.

8550

Öntömester

8567

állást kap a szentkeresztbányai vasgyár r.-t.-nél.
A német és magyar nyelv teljes ismerete írásban és szóban feltételeztetik. Ajánlatok bizonyítványok másolatával és életleírással intézendők a nevezett vasgyár igazgatóságához Brassóban.

USPULON a legjobb szer a gabona csávázására. Úszóg fuzarium, árpaporszá, zabporúszóg, stb. ellen. !!!!!!!!!!!!!

Kapható a vezérképviselőnél:

**Erdélyi szász gazdasági egyesület
árucsarnoka**
Sibiu-Nagyszombat.

15311-926 szám.

A katonai speciális kartografiai iskola.

Iskolába való felvételek iránt közelebbi felvilágosításokat nyújt a városi katonai ügyosztály Kapu-u. 63 II., valamint a városi tanács bejárata alatt kifüggesztett hirdetmény.

Brassó, 1926. aug. hó 6-án.

8568

A polgármesteri hivatal.

Egyedárasító

Köpe és Bazant

órák, ókszerész és látszerész

?

BRASSÓ,
Kapu-utca 54.



Alpina

Kérje minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben a Márnási

'SICULIA'

gyógyvizet. Rendeléseket felvesz és ismereteket küld „Radiana” S. A. R. Bukarest, Strada Sfintilor No. 17.

Brassói főlerakat: Fleischer G. Brassó.

231g

Bankok,

kereskedők és iparvállalatok figyelmébe!

Mindennemű üzleti nyomtatványokat, ugymint levélpapírokat, számlákat, nyugtákat, kassza-belégeket, stb. stb., valamint legújabb rendszerű vonalzó gépen készült legkomplicáltabb speciális vonalzású üzleti könyveket

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, két, három, négy, vagy több színű vonalzással, magyar, román és német nyelven, mérsékelt áron készít és rövid időn belül szállít

Grünfeld V. és Társai

hírvnyomda, könyvkötészet és vonalzó-intézet

Brassó, Kapu-utca 64-66. Telefon-szám 8-77

Vidéki megrendeléseket (postán is) a legközelebbi időn belül teljesítünk. A különböző nyelvekre való lefordítást, felelősség mellett, külön díjazás nélkül vállaljuk !!!!!!!!!!!!!

Eladó ház

Csikszeredán Str. Rosetti 6 sz. alatt, 3400 m², 27 méter utcai front, szolid szerkezettel, 7 szoba, mellékhelyiségekkel, verandával, szép fekvéssel. Ajánlatok a háztulajdonoshoz H. Wanke, Bukarest, Calea Pievnei 244 címre küldendők. 8552

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lej. - Vastagabb betűvel 12 lej. - Állást keresőknek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lej.

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. — Csak válnaszóval felírt kérdőközlőkre válaszolunk.

Borbély ügyes, könyvnyűkező, házhoz kerestetik. Ajánlatok levélben „Tisztelet” jellegre a lap kiadóhivatalába kéretnek. 8568

Állást keres kemény- és puhafa szakmában, anyagtervezés, szállítás, köbözés és raktárkezelésben több évi gyakorlattal bíró 39 éves, családostól, jó bizonyítványokkal. Beszél magyarul, románul, keveset németül. Szeptember 15 vagy október 1-re Regátba is elmegy. Szíves megkereséseket „Gyorsmunkás” jelleg alatt a kiadó továbbítja. 8562

Intelligens étterem tulajdonos némi vagyonnal női venne urinót. Pényeskes leveleket „Szép jövő” jellegre a kiadóba kérék. 8561

Magyar tanítónő vidéken gyerekek tanítását, nevelését, esetleg irodai állást vállal. Cím Fráter Ilona Tárcaia up. Beius. 8560

Hosszúfalú nagyutban jóforgalmu kocsmatelekkel együtt szabad kézből eladó. Értekezni Brassó, Hosszu-utca 23 „Zöldfa” bodega. 8549

Mechanikai szövőszékek kezelésében jártas segéd szövőmestert keresünk. Mestitz, Kolozsvár, Str. Memorandului Nr. 7. 8548

Vaszertergályosok és vasöntők kerestnek azonnali belépésre. Energia Motorgyár Kolozsvár. 8546

Uzemképes 4 üjéses „Stower” személyautó villanyvilágítással olcsó áron eladó. Bővebbet: Brassó, Cerna-u. 3. 8487

Gazdasszonyok

na fogadjanak el mást, csak a Krhekne-féle

Házikrászat

című könyvet,

Ára 40- lej.

Kapható mindenütt.

Kiadó egy fizethelyiség Hosszu-utca 163 sz. alatt. Érdeklődni ugyan o t. 8497

Zongora hangoló és javító Németországban tanult, elsőrendű szakértő szept. 1-én városunkba érkezik, elvállal mindenféle zongora javítást és hangolást. Előjegyzéseket elfogad a kiadóhivatal.

Jóforgalmu gépjárműhely villanyhajtással kedvező fizetési feltétellel eladó Cím 8504 sz. alatt a kiadóban.

A város közepében 3 szoba irodának, 1 szoba iroda vagy lakásnak, továbbá 1 világos fizethelyiség azonnali kiadó. Cím 8508 szám alatt a kiadóban.

Kiadó egy jó állapotban levő 4 H.P. Hoffner-féle gőzcséplő garnitúra új szíjjazattal. Kovács Béla Csikszentkirály. 8522

Egyetlen drogéria 20.000 lakosu városban betegség miatt bérbeadó. Cím 8524 szám alatt a kiadóban.

Gyakornok azonnali felvétetik. Kretsch szállító Sütő-u. 4. 8528

2 tanuló a Ford-autó műhely részére felvétetik. Teutsch, gépgyár, Brassó.

Hölgyek! Rendeljek meg azonnali a „Tündér-ujjak” című kézmunkalapot. Egy szám ára 70 lej. Portó 8 lej. Brassói Lapok Könyvosztálya.

2-4 középisikolát végzett fiu nyomdásztanulónak felvétetik a Brassói Lapok nyomdájába.

ARGUS

liszt és termény ügynökség

Rosenbaum & Comp.

Brassó, Hosszu-utca 21.

Telefon szám 218.